

**Mak
ndê ɳawaê ɳayham
Yom whê ɳawaê ɳayham didec
sa-ɳga**

Mak iŋ Yisu ndê ɳacsêŋomi 12 si daŋ dom, magoc iŋ tiatu yêc Jerusalem ma gêlic gêŋ hoŋ naŋ Yisu kôm têŋ ndoc dinaj. Tiŋambu Mak kêsêlêŋ whiŋ Pita têŋ ndoc Pita gêm mêtê, ma to ɳawaê ɳayham pi Yisu kékuc mêtê naŋ Pita gêm. Lau ɳatô gauc gêm bu yom naŋ Mak to yêc 14:51-52 naŋ hêganôŋ iŋ dau. Tiŋambu iŋ gêm Pol lu Banabas sa tu iŋlu si gwelenj-ɳga. Alic yom ɳatô pi iŋ yêc Apo 12:12, 25; 13:5, 13; 15:36-39, ma yêc Kol 4:10 ma 2 Tim 4:11.

Mak to yom daêsam pi gwelenj naŋ Yisu kôm, magoc yom daêsam naŋ Yisu sôm tu bu êndôhôŋ lau-ɳga, naŋ iŋ to dom.

*Jon kêmasaŋ Yisu ndê seŋ
(Mat 3:1-12; Luk 3:2-16)*

¹ Yom didec gic hu ɳawaê ɳayham pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi.

² Muŋ-ɳga, propet daŋ to yom naŋ Anötö sôm têŋ iŋ ndê Atu bocdec bu:

Aö wakêŋ anenj ɳgac aheŋ-ɳga muŋ am. Iŋ oc êmasaŋ am nem seŋ. *[Mal 3:1]*

Ma propet Aisaya to Anötö ndê yom pi ɳgac aheŋ-ɳga dau bocdec bu:

3 Namalac daŋ ta yom mbo gameŋ sawa bocdec bu, ‘Amasan Pômdau ndê seŋ tisolop. Amasan nem ŋalôm bu akôc iŋ sa.’ [Ais 40:3]

4 Yom dau ŋandô sa pi Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga, naŋ tiŋambu hôc asê ma gêm mêtê mbo gameŋ sawa. Iŋ sôm têŋ lau bu sêliŋ saŋgu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ŋalôm kwi ma sêhu mêtê sac siŋ, dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi. **5** Lau daësam akêŋ malac Jerusalem, ma akêŋ malac hoŋ yêc gameŋ Judia-ŋga, sêsa sêtêŋ Jon si. Ŋac sêhoc si sac asê, ma iŋ kêku ŋac yêc Bu Jordan.

6 Jon sôc ŋakwê naŋ sêmasaŋ ŋa kamel ŋamliclhu, ma kic piŋkap yêc iŋ ŋampêbalê. Ma iŋ gêŋ gêŋ bambaliŋ gitôm wakô ma lêp. **7** Iŋ gêm mêtê ma sôm têŋ lau bocdec bu, “Ngac daŋ oc meŋ êŋkuc aö, naŋ ndê ŋaclai hôc gêlêc aö neŋ su. Aö ŋac ŋambwa dec gitôm dom bu watî iŋ ndê ŋac akiŋ naŋ pôŋ sic ma kêgapwêc iŋ ndê atapa ŋawalô. **8** Aö kaku mac ŋa bu ŋambwa, tigeŋ iŋ oc êŋku mac ŋa Njalau Dabuŋ.”

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

9 Têŋ têm dinan̄ Yisu meŋ akêŋ malac Nasaret yêc gameŋ Galili-ŋga, ma hôc asê Jon. Ma Jon kêku iŋ yêc Bu Jordan. **10** Têŋ ndoc Yisu pi akêŋ bu meŋ, iŋ gêlic undambê kac sa, ma Njalau Dabuŋ gêm balusi aŋgô, ma sîp têŋ iŋ meŋ. **11** Goc awha daŋ sa akêŋ undambê, naŋ sôm, “Aö Atungac atac whin-ŋga am. Aö gatisambuc am ŋandô.”

Sadan̄ kêsahê Yisu

(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

12 Dinan̄ su, goc Njalau wê Yisu sa gameŋ sawa gi, ma iŋ mbo tawasê. **13** Tôm bêc 40 iŋ mbo gameŋ

sawa, ma Sadaŋ kêsahê bu êntôm iŋ. Iŋ mbo whiŋ bôc gameŋ sawa-ŋga, ma aŋela sem akiŋ iŋ.

Yisu gic hu iŋ ndê gweleŋ

¹⁴ Tiŋambu †Herod kêkiŋ iŋ ndê lau siŋ-ŋga bu sêkôc Jon dôŋ, ma sêkêŋ iŋ ndöc gapocwalô. Têŋ têm dinaŋ Yisu gêm mêtê ma hoc Anötö ndê ŋawâe ŋayham asê têŋ lau yêc gameŋ Galili-ŋga. ¹⁵ Iŋ sôm, “Têm naŋ Anötö kêyaliŋ sa, naŋ meŋ sa su. †Anötö ndê góliŋ meŋ kêpiŋ su. Bocdinan̄ anem nem ŋalôm kwi, ma akêŋ whiŋ Anötö ndê ŋawâe ŋayham.”

*Yisu mbwêc lauŋgac hale tu sêŋkuc iŋ-ŋga
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)*

¹⁶ Têŋ bêc daŋ Yisu kêsêlêŋ mbo Bugictoŋ Galili ŋamakê, ma gêlic Saimon lu asi Andru. Iŋlu ŋgac lu sêkôc i-ŋga, ma sem gweleŋ sêkêŋ wasaŋ sip bu sêmbo. ¹⁷ Ma Yisu sôm têŋ iŋlu, “Amlu ameŋ aŋkuc aö, ma aö wakêŋ amlu ahê ŋamalac sêmeŋ sêŋkuc aö, tôm naŋ kwahic dec amlu ahê i.” ¹⁸ Ma ŋagahô iŋlu sêtec si wasaŋ yêc, ma sêŋkuc iŋ.

¹⁹ Iŋ kêsêlêŋ ŋasawa sauŋ, ma gêlic Sebedi ndê atu lu, Jems lu Jon. Sêndöc waŋ daŋ ma sêmasaŋ si wasaŋ naŋ kic. ²⁰ Yisu mbwêc iŋlu bu sêmeŋ sêŋkuc iŋ, goc sêhu damba Sebedi ti lau naŋ sêkôm gweleŋ sêwhinj iŋ, naŋ siŋ sêmbo waŋ, ma sêŋkuc Yisu.

*Yisu kêdôhôŋ lau ma soc ŋalau sac yêc malac Kapenaom
(Luk 4:31-37)*

²¹ Yisu kôc lau hale dinaŋ ma sêŋsêlêŋ sêtêŋ malac Kapenaom si. Sêhôc asê têŋ bêc Sabat-ŋga daŋ, ma Yisu sôc †lôm wê-ŋga gi, ma gic hu kêdôhôŋ

lau. ²² Ma lau Kapenaom-ŋga sêhêdaê tu inj ndê yom-ŋga, bu inj kêdôhôj ŋac gitôm kêdôhôjwaga ti ŋaclai atu, hôc gêlêc lau Israel si têkêdôhôjwaga yomsu-ŋga hoj su.

²³ Ngac daŋ ndöc lôm wê-ŋga dinaŋ, naŋ ŋalau sac mbo inj ndê ŋalôm. Inj ta yom bocdec bu, ²⁴ “Ei! Yisu Nasaret-ŋga. Aö kayalê am, am ŋac dabuŋ naŋ Anötö kêkiŋ. Am bu kôm sake têŋ yac? Am mweŋ bu seŋ yac su, a?” ²⁵ Magoc Yisu hec yom ŋalau sac ma sôm, “Am mamaŋ ma hu inj siŋ!” ²⁶ Goc ŋalau sac kêmwananŋ ŋgac dau ti ŋaŋga ma hu inj siŋ ti mbwêc atu.

²⁷ Tu dinaŋ-ŋga lau hoj sêhêdaê ma sêndac dandi, “Gêŋ bocke dec? Inj kêdôhôj yac ŋa lêŋ wakuc ma ti ŋaclai atu. Ma inj kôc ŋaclai pi ŋalau sac whiŋ, bu inj kêŋ yatu ŋac, ma sêšôc inj ndê yom ŋapu.” ²⁸ Ma tiŋambu lau sic miŋ yom pi gêŋ dau, e ŋagahô enj inj ndê waê gêm gameŋ Galili-ŋga hoj ahuc.

*Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-43)*

²⁹ Ŋac sêhu lôm wê-ŋga dinaŋ siŋ, ma Saimon lu Andru sêkôc Yisu, Jems ma Jon ma sêtêŋ inju si andu si. ³⁰ Saimon ndê lawawê gêmbac lic ŋandê ma yêc andu dau ŋalôm, ma lau sêkêŋ ŋawaê têŋ Yisu. ³¹ Bocdinanŋ Yisu têŋ inj gi, kêm inj sip amba ma keŋ inj sa. Ma gêmbac hu awhê dau siŋ, ma inj gêm akiŋ ŋac.

³² Têŋ telha dinaŋ têŋ ndoc ac gi sip, naŋ lau malac-ŋga sêhoŋ lau gêmbac daêsam ti lau naŋ ŋalau

sac sêmbo si ɳalôm, ma sêkôc ɳac sêtêŋ Yisu sêmeŋ.*
 33 Lau malac-ɳga hoŋ sêkac dau sa, sêmbo andu dau
 ɳamakê. 34 Ma Yisu gêm lau ti gêmbac tidaudau
 daêsam dinaŋ sa, ma soc ɳalau sac daêsam su yêc
 lau. Tigeŋ inj kêŋ yao ɳalau sac bu sêšôm inj asê dom,
 ɳahu bu ɳac sêŋyalê bu inj †Mesaya dau.

*Yisu hu malac Kapenaom siŋ
 (Luk 4:42-44)*

35 Têŋ ɳagalaŋsê ac pi meŋ su dom ma Yisu tisa
 ma hu malac dau siŋ. Inj sa gi bu mbo tawasê
 ma teŋ mbec. 36 Saimon ma lau ɳatô naŋ sêwhinj
 inj, naŋ sêsa si bu sêŋsalê inj. 37 Ma têŋ ndoc sêtap
 inj sa, naŋ sêšôm têŋ inj bu, “Lau hoŋ sêŋsalê am.”
 38 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aö oc wambo malac
 tigeŋ dinaŋ dom. Dalhö datêŋ malac naŋ sêyêc
 gameŋ ɳamakê-ɳga dandi, bu wanem mêtê wambo
 dinaŋ. Tu gweleŋ dinaŋ-ɳga dec aö gameŋ.”

39 Ma tinjambu inj kêsêlêŋ golom-golom malac hoŋ
 yêc gameŋ Galili-ɳga. Inj gêm mêtê mbo lau si lôm
 wê-ɳga, ma soc ɳalau sac daêsam su yêc lau.

*Yisu kôm ɳgac ti gêmbac leprasi ɳayham sa
 (Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

40 Têŋ bêc danj, ɳgac ti gêmbac †leprasi danj têŋ
 Yisu gi. Inj pôŋ haduc ma teŋ Yisu bu nem inj sa.
 Inj sôm, “Am bu tac whinj, dec gitôm bu am oc kôm
 aö ɳamlic ɳawasi sa.” 41 Yisu tawalô inj, dec kêmatôc
 amba sa gi ma kêmasec inj, ma sôm, “Aö atac whinj,

* 1:32: Lau Israel si yomsu Sabat-ɳga gic yao lau bu sêŋsêlêŋ sen
 balinj me sêkôm gweleŋ têŋ bêc Sabat-ɳga dom. Magoc bêc Sabat-ɳga
 ɳa-yao pacndê têŋ ndoc ac gi sip. Tu dinaŋ-ɳga dec lau sêhôŋ e ac gi
 sip su, goc sêkôc si lau gêmbac sêtêŋ Yisu si.

dec wasôm têj am bu ɣamlic ɣawasi sa.” ⁴² Ma ɣagahô eŋ gêmbac dau hu iŋ siŋ, ma iŋ ndê ɣamlic ɣawasi sa. ⁴³⁻⁴⁴ Goc Yisu kékij iŋ têj t̄dabuŋ-siga gi, ma sôm ti ɣaŋga têj iŋ, “Am ɣô! Gêj naŋ kwahic dec hôc asê am, naŋ sôm asê têj lau daŋ dom. Tigeŋ têj dabuŋsiga ndi, ma tōc daôm têj iŋ bu lic bu am nem ɣamlic ɣawasi sa su. Ma kêj da tu am ɣamlic ɣawasi sa-ŋga tôm yomsu naŋ Moses kêŋ têj yac. Ma ɣalêŋ dinaŋ lau hoŋ oc sêŋyalê bu am ɣamlic ɣayham sa.” ⁴⁵ Ma ɣgac dau sa gi ma gic miŋ pi gêj dau e yom dau tiapa. Tu dinaŋ-ŋga lau hoŋ takwê Yisu, dec iŋ tec bu sôc malac daŋ yêc lhu. Iŋ mbo gameŋ ɣamakê-ŋga, magoc lau akêŋ gameŋ hoŋ sêwê sêtêŋ iŋ si ɣapaŋ.

2

*Yisu kôm ɣgac bôliŋ dan ɣayham sa
(Mat 9:1-8; Luk 5:18-26)*

¹ Bêc ɣatô giŋga su, goc Yisu sôc malac Kape-naom tiyham. Ma lau malac-ŋga sêŋgô ɣawaê bu iŋ mbu meŋ ndöc andu daŋ. ² Goc lau daêsam sêkac dau sa, ma Yisu gêm mêtê ɣac. Lau daêsam andô sêkac sa e ɣasawa mba yêc andu ɣalôm ma yêc ɣasactô bocdinaŋ. ³ Ma lauŋgac hale sêmbalanŋ ɣgac bôliŋ dan yêc sac dan sêmeŋ, ma bu sêtêŋ Yisu sêndi. ⁴ Magoc lau daêsam dinaŋ sem gameŋ ahuc, ma tu dinaŋ-ŋga dec ɣac sêpi andu ɣapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa ma sêmasanŋ ɣalasê dan yêc gameŋ naŋ Yisu kalhac, naŋ ɣahô-ŋga. Goc sêŋwhaŋ sac ti ɣgac bôliŋ sip têj Yisu gi. ⁵ Yisu gêlic gêŋ dinanŋ ma kêyalê bu ɣac sêkêŋ whinj iŋ, goc sôm têj ɣgac

bôliŋ, “Aneŋ balê, kwahic dec aö wasuc am nem sac kwi.”

⁶ Têŋ ndoc dinaŋ kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ɻatô sêndöc andu dau. Sêŋgô Yisu ndê yom dau, ma gauc gêm yêc ɻac si ɻalôm, ⁷ “Anötö tigen gitôm bu suc sac kwi. Ma bocke ɻagac dindê sôm yom kaiŋ dinaŋ? Inj ndê yom sac sambuc.” ⁸ Yisu kêyalê ɻagahô bu ɻac gauc gêm yom bocdinaŋ, dec inj sôm têŋ ɻac, “Tu sake-ŋga mac gauc gêm yom bocdinaŋ? ⁹ Mac akêŋ whiŋ dom bu aneŋ ɻaclai yêc bu wasôm têŋ ɻagac bôliŋ dindec bu wasuc inj ndê sac kwi. Bocdinaŋ aö wasôm têŋ inj, ‘Tisa, kôc nem mbô sa ma êmsêlêŋ.’ ¹⁰ Ma têŋ têm mac alic aneŋ yom dau ɻandô sa, dec anyalê bu Anötö kêŋ ɻaclai têŋ †Namalac ndê Atu yêc nom, bu suc ɻamalac si sac kwi whiŋ.” Goc Yisu sôm têŋ ɻagac bôliŋ, ¹¹ “Aö wasôm têŋ am bu tisa, kôc nem mbô sa, ma lhö têŋ nem andu ndi.” ¹² Ma ɻagac dau tisa yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga, kôc ndê mbô sa ma kölhö gi. Gêŋ dau kôm lau hoŋ sêhêdaê ɻandô. Sêmpij Anötö ma sêšôm, “Gêŋ kaiŋ dindec, yac alic daŋ su dom.”

*Yisu kêgalêm Liwai bu êŋkuc inj
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

¹³ Tiŋambu Yisu sa gi mbo bugictoŋ ɻamakê tiyham. Lau daêsam sêsa si sêŋkuc inj, ma inj kêdôhôŋ ɻac. ¹⁴ Ma tiŋambu inj kêsêlêŋ gi e gêlic †Liwai, Alpayas ndê atuŋgac ndöc ndê mala kôc takis-ŋga. Goc Yisu sôm têŋ inj, “Êmkuc aö.” Ma Liwai tisa ma kêkuc inj.

¹⁵ Têŋ bêc daŋ Yisu ti inj ndê ɻagacsêŋomi seŋ gêŋ sêndöc Liwai ndê andu. Ma lau sêkôc takis-ŋga ma lau daêsam naŋ lau bata Israel-ŋga sêšam bu lau sac

naŋ sêndöc sêwhinj ñac, bu lau kaiŋ dinaŋ sêŋkuc Yisu tôm bêc hoŋ. ¹⁶ Ma lau †Palêsaŋ si kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ɻatô sêlic bu Yisu gêŋ gêŋ ndöc whinj lau takis-ŋga ti lau sac dinaŋ. Goc sêšom têŋ inj ndê ɻgac-sêŋomi, “Tu sake-ŋga inj gêŋ gêŋ whinj lau takis-ŋga ti lau sac?” ¹⁷ Yisu ɻgô yom dau, ma sôm têŋ ñac, “Lau naŋ sêlic dau bu gêmbac mba, naŋ oc sêŋsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêŋsalê dokta. Aö gameŋ bu wanjalêm lau naŋ sêlic dau bu lau gitêŋ, naŋ sa dom, aö gameŋ bu wanjalêm lau sac sa.”

*Yao gêŋ daneŋ-ŋga-ŋga
(Mat 9:14-15; Luk 5:33-35)*

¹⁸ Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga ndê †sêŋomi ti lau Palêsaŋ sêkêŋ bêc ɻatô bu sêneŋ gêŋ dom tu gauc nem Anötö-ŋga, magoc Yisu ndê ɻgacsêŋomi sêkôm dom. Ma lau ɻatô sêmeŋ ma sêndac Yisu bocdec bu, “Tu sake-ŋga Jon ndê sêŋomi ma lau Palêsaŋ si sêŋomi sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ tu gauc nem Anötö-ŋga, magoc am nem ɻgacsêŋomi sêkôm dom?” ¹⁹ Goc Yisu sôm têŋ ñac, “Ngac nem awhê-ŋga danj bu êŋgalêm lau sa sêmbo sêwhinj inj bu sêneŋ mwasiŋ nem awhê-ŋga, dec oc tôm dom bu sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ têŋ ndoc ɻgac dau mbo whinj ñac. Nalêŋ tigeŋ kwahic dec aö gambo gawhinj aneŋ ɻgacsêŋomi ma oc tôm dom bu sêhu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ. ²⁰ Tigeŋ ndoc oc meŋ naŋ lau oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têŋ ndoc dinaŋ ñac oc ɻhalôm ɻawapac, ma sêŋkuc lêŋ dahu gêŋ daneŋ-ŋga siŋ-ŋga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêŋ wakuc
(Mat 9:16-17; Luk 5:36-39)*

21 Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa naŋ kic, naŋ dom. Bu po wakuc oc hôc ñakwê akwa kic, ma gêŋ dau oc tisac sambuc. **22** Ma têŋ ndoc lau s êmasaŋ wain wakuc, naŋ sêkêc sip bôc ñamlic wain-ŋga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc ma wê sa niŋga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinaŋ. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.”

*Yisu in Pômdau bêc Sabat-ŋga
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

23 Têŋ bêc Sabat-ŋga danj Yisu ti ndê tŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ sêmbo lôcwha danj naŋ gic ôm wit-ŋga danj kic. Ma inj ndê ñgacsêŋomi sêkôc wit ñandô ñatô bu sêneŋ. **24** Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêŋ dau ma sêšôm têŋ inj, “Lic gêŋ naŋ am nem ñgacsêŋomi sêkôm. Tu sake-ŋga ñac sêkôm gwelenj naŋ yac neŋ yomsu gic yao bu dakôm têŋ bêc Sabat-ŋga dom?” **25-26** Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom naŋ sêto pi gêŋ naŋ Kiŋ Dawid kôm. Mac asam su, me? Têŋ ndoc naŋ Abiata inj tðabuŋsiga ñamata-ŋga, naŋ Dawid ti lau naŋ sêwhiŋ inj, naŋ sêpônda dau ma gêŋ yô ñac. Goc Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma gêŋ bolom dabuŋ naŋ lau sêkêŋ ti da, naŋ Moses kêŋ yao bu lau dabuŋsiga tawasê oc sêneŋ. Ma inj kêŋ têŋ lau naŋ sêmbo sêwhiŋ inj, ma ñac seŋ. Magoc lau danj sêŋgôliŋ yom pi Dawid ma sêšôm bu inj kêgilì yomsu lec dom.”

27 Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Bocdinaŋ akôc gauc ñapep pi yomsu. Anötö kêŋ bêc Sabat-ŋga bu nem ñamalac sa. Inj kêŋ ñamalac tu bêc Sabat-ŋga dom. **28** Ñamalac ndê Atu inj gêŋ hoŋ ñadau, ma inj Pômdau Sabat-ŋga whiŋ.”

3

*Yisu kôm ɳgac amba balê ɳayham sa têŋ bêc Sabat-ɳga
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ Têŋ bêc dan tiyham Yisu sôc lôm wê-ɳga gi. Ma ɳgac amba tibalê dan ndöc. ² Palêsaï ɳatô sêŋsalê yom bu sêŋgôlin pi Yisu, dec sêtip in ɳapep bu mboe in oc kôm ɳgac dau ɳayham sa têŋ bêc Sabat-ɳga, dec ɳac oc sêšôm bu in kêgilî yomsu Sabat-ɳga. ³ Yisu sôm têŋ ɳgac naŋ amba tibalê, “Tisa, ma lhac ɳalhu whinj aö.” ⁴ Dec in ndac lau hoŋ bocdec bu, “Gêŋ bocke oc êŋgilî yomsu Sabat-ɳga? Dakôm ɳayham têŋ lau, me dakôm sac têŋ lau? Danem ɳamalac sa, me datec ɳac sêmbac ndu?” Magoc ɳac hoŋ sem dôŋ. ⁵ Inj tahê ɳac ma tac ɳandê sa, ma ɳalôm ɳawapac tu ɳac si ɳalôm ɳadandi-ɳga. Goc inj sôm têŋ ɳgac dau, “Êmatôc amam.” Ma ɳgac dau kêmatoč amba, ma amba dau ɳayham sa tiyham.

⁶ Têŋ dinanj lau Palêsaï sêhu lôm wê-ɳga dau siŋ ma sêsa si. Ma ɳac sêndöc sêwhiŋ lau Israel-ɳga naŋ tac whinj Herod ma lau Rom-ɳga si gôlinj, ma ɳac hoŋ sêkôc gauc pi lêŋ sêndic Yisu ndu-ɳga.

*Yisu kêdôhôŋ lau ma kôm gêmbac ɳayham sa
(Luk 6:17-19)*

⁷ Yisu ti ndê ɳgacsêŋomi sêtêŋ bugictoŋ si, ma lau daêsam sêŋkuc ɳac. ɳac lau akêŋ gameŋ Galili-ɳga ma gameŋ Judia-ɳga, ⁸ ma akêŋ malac Jerusalem ma akêŋ gameŋ Judia ma Idumia-ɳga ma akêŋ Bu Jordan ɳadaŋga, ma akêŋ malac Taya ma Saidon ɳagameŋ. Lau daêsam dinanj sêŋgô ɳawaê pi gêŋ naŋ Yisu kôm, dec sêsa sêtêŋ in si.

⁹ Yisu gêlic lau tonj atu naŋ bu sêŋgapinj inj sa, dec sôm têŋ ndê ŋgacsêŋomi bu sêmasaŋ waŋ sauŋ daŋ tu inj pi ndi ndöc-ŋga. ¹⁰ Inj sôm yom dinaj ŋahu bu inj kôm lau gêmbac daêsam ŋayham sa su e lau daêsam ti gêmbac sêkôm mwasac bu sêmasec inj. ¹¹ Ma têŋ ndoc lau ti ŋalau sac sêlic inj, naŋ sêhu dau sêyêc inj aŋgô-ŋga, ma ŋalau dau sêmbwêc yom asê bocdec bu, “Am Anötö ndê Atu.” ¹² Tigen Yisu kêŋ gic yao ŋangga bu sêšôm inj ŋahu asê dom.

*Yisu kêyalinj ŋgacsêŋomi 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Tiŋambu Yisu pi lôc daŋ gi ma mbwêc lau naŋ inj atac whinj, naŋ sêtêŋ inj sêmeŋ. ¹⁴ Goc inj kêyalinj ŋac si lau 12 sa, ma sam ŋac bu †Aposel, bu ŋac oc sêmbo sêwhinj inj, ma inj oc kêŋ ŋac sêsa sêndi bu sênem mêtê. ¹⁵ Ma inj kêŋ ŋaclai têŋ ŋac bu sêsoc ŋalau sac su. ¹⁶ Aposel 12 naŋ Yisu kêyalinj ŋac sa, naŋ bocdec: Saimon (naŋ inj sam bu Pita), ¹⁷ Jems lu Jon (Sebedi ndê atu lu naŋ Yisu sam bu ‘wapap atui’), ¹⁸ Andru, Pilip, Batolomeas, Matyu, Tomas, Jems (Alpayas ndê atu), Tadaus, Saimon (naŋ sêsam bu ‘Ngac †Selot’), ¹⁹ ma Judas Iskeriot, ŋgac naŋ tiŋambu hoc Yisu asê.

Lau sêŋgihi Yisu ahuc ŋapaŋ

²⁰ Yisu sôc andu daŋ gi, magoc lau tonj atu sêsap inj dôŋ ŋapaŋ e ŋasawa mba bu inj ti ndê ŋgac-sêŋomi sêneŋ gêŋ. ²¹ Gêŋ dau ŋawaê tap Yisu dinda ti asii sa, dec ŋac sêšôm, “Inj ndê gauc tisac.” Bocdinaj dec sêtêŋ inj si bu sêkôc inj sa ndi.

*Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-22)*

22 Têj têm dinaŋ kêdôhôjwaga yomsu-ŋga ŋatô sêmeŋ akêŋ Jerusalem ma sêŋgôliŋ yom pi Yisu bocdec bu, “Nalau sac si ŋadau †Belsebal gêm gôliŋ inj, ma kêŋ ŋaclai têj inj bu soc ŋalau sac su.” **23** Goc Yisu mbwêc ŋac sêtigasuc inj, ma ô ŋac si yom ŋa yom gôliŋ dan bocdec bu, “Bocke ma Sadan oc soc Sadan?” **24** Gôliŋwaga daŋ ndê lau bu sêkêŋ kisa dau, dec inj ndê gôliŋ oc pacndê. **25** Ma gôlôwac daŋ bu sêwhê dau kôc, dec oc sêlhac ŋaŋga dom. **26** Ma Sadan bu kêŋ kisa têj dau ma whê dau kôc, dec inj oc lhac ŋaŋga dom, inj ndê ŋaclai oc pacndê. **27** Aŋgô! Sadan inj gitôm ŋgac ti licwalô atu, ma yac bu dasôc ŋgac ti licwalô atu daŋ ndê andu bu tangaho inj ndê gêŋ, naŋ gêŋ ŋamata-ŋga dasô inj dôŋ, goc tangaho inj ndê gêŋ.

28 “Yomandô aö wasôm têj mac. Ŋamalac naŋ kac ndê ŋalôm kwi ma hu ndê sac siŋ, naŋ Anötö oc suc inj ndê sac ti yom sac-sac hoŋ kwi. **29** Tigeŋ ŋamalac daŋ bu sôm yom sac pi Nalau Dabuŋ, naŋ Anötö oc suc inj ndê sac kwi dom andô. Inj kôm gêŋ sac sambuc, ma inj ndê giso oc yêc ŋapaŋ.”

30 Yom hoŋ dinaŋ Yisu sôm, ŋahu bu ŋac sêsôm bu ŋalau sac daŋ mbo inj ŋalôm.

Yisu dinda ti asii (Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Têj têm dinaŋ Yisu dinda ti ndê asii sêhôc asê andu dau. Sêlhac awê ma sêŋkiŋ ŋamalac daŋ sôc gi bu kôc inj sa sa meŋ. **32** Lau daêsam naŋ sêndöc sêŋgihi Yisu ahuc, naŋ sêsôm têj inj bu, “Am dinam ti nem asimi dec sêmeŋ sêlhac awê ma sêndac am.” **33** Goc inj ndac ŋac, “Aneŋ dinaŋ ti asinj naŋ asa?” **34** Ma inj tahê lau naŋ sêndöc sêŋgihi inj ahuc, ma

sôm, “Aneŋ dinaŋ ti asinjî dau dindec. ³⁵ Bu lau naŋ danja wambu Anötö ndê yom, naŋ ɻac sêti aö asinjî ti lhuŋwêi ma dinaŋi.”

4

*Yom gôliŋ pi ɻagac kêbalip wit ɻawhê
(Mat 13:1-12; Luk 8:4-8)*

¹ Tiŋambu Yisu sa gi mbo bugictoŋ ɻamakê, ma gic hu kêdôhôŋ lau tiyham. Ma lau sêwê-sêwê sêmeŋ e ti toŋ atu andô. Tu dinaŋ-ɻga iŋ pi waŋ danj gi poc bugictoŋ kêpiŋ baö, ma lau daësam dinaŋ sêlhac baö.

² Yisu sôm yom gôliŋ daësam bu êndôhôŋ lau dinaŋ. Iŋ sôm yom gôliŋ danj têŋ ɻac bocdec bu, ³ “Anđô! ɻagac danj sa gi bu êmbalip wit ɻawhê yêc iŋ ndê ôm. ⁴ Têŋ ndoc iŋ kêbalip gêŋ dau, naŋ ɻawhê ɻatô sêpeŋ sêsip seŋ, ma mbac sêsip sêmeŋ ma seŋ su. ⁵ Ma ɻawhê ɻatô sêpeŋ sêsip gameŋ hoc-hoc, naŋ nom ɻagec sac hoc ɻahô ɻambwa. ɻawhê dau sêsip nom ɻalôm gacgeŋ si dom, dec sêpo sêpi sêmeŋ ɻagahô. ⁶ Tigeŋ tiŋambu ac pec ɻagatôm ma gêm bôliŋ. ɻahu bu nom ɻayham mba tu ɻawakac sip ndi-ɻga. ⁷ Ma wit ɻawhê ɻatô sêpeŋ sêsip kwaŋ ti ɻakwa ɻalôm, ma kwaŋ lu wit sêpi sêwhiŋ dau e kwaŋ yaŋ wit ndu ma gêm ɻandô danj dom. ⁸ Ma wit ɻawhê ɻatô sêpeŋ sêsip nom ɻayham, ma tiŋambu sem ɻandô daësam, ɻatô sem ɻandô 30, ɻatô sem ɻandô 60, ma ɻatô sem ɻandô 100.”

⁹ Goc Yisu sôm, “Asa bu danja-suŋ yêc, naŋ ɻogô aneŋ yom.”

*Yisu whê yom gôliŋ wit ɻawhê-ɻga ɻahu sa
(Mat 13:10-23; Luk 8:9-15)*

10 Tiñambu lau daêsam sêmbo dom, ma lau nañ sêmbo sêwhiñ Yisu, ti ñgacsêñomi 12 sêndac Yisu pi yom gôlinj dau ñahu. **11** Ma ij whê sa têj ñac bocdec bu, “Anötö ndê gôlinj ñalêj ñahu sip ñalôm gi. Ij kêyalinj mac sa bu anjyalê ñahu dau, magoc lau nañ sêmbo Anötö ndê gôlinj ñalôm dom, nañ wasôm yom têj ñac ña yom gôlinj ñambwa. **12** Aisaya to yom pi lau kainj dinaj, nañ yêc bocdec bu:

Nac sêlic gêj nañ aö gakôm, nañ ñapañ, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêñgô aneñ yom ñapañ, magoc sêñyalê ñahu dom.

Nac bu sêñyalê, dec oc tôm bu sêñem dau kwi, ma Anötö oc suc ñac si sac kwi.” **[Ais 6:9-10]**

13 Goc Yisu sôm têj ñac, “Bocke dec mac anjyalê yom gôlinj dinaj ñahu dom? Bocdinañ ñalêj bocke mac oc anjyalê yom gôlinj ñatô ñahu? **14** Añgô! Yom pi ñgac nañ kêbalip wit ñawhê, nañ hêganôj ñgac nañ hoc Anötö ndê yom asê. **15** Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpeñ sêcip señ, nañ hêganôj lau nañ sêñgô Anötö ndê yom, magoc ñagahô Sadanj meñ ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm. **16** Ma wit ñawhê nañ sêpeñ sêcip gameñ hoc-hoc, nañ hêganôj lau nañ sêñgô A nötö ndê yom ma sêkôc sa ñagahô ti atac ñayham. **17** Tigeñ tôm wit nañ ñawakac mbasi, nañ lau dau sêlhac ñasawa balinj dom. Têj ndoc sêtap ñawapac sa, me lau sêkêj kisa ñac tu Anötö ndê yom-ñga, nañ sêhu si sêkêj whiñ siñ ñagahô enj. **18** Ma wit ñawhê nañ sêpeñ sêcip kwañ ti ñakwa ñalôm, nañ hêganôj lau nañ sêñgô Anötö ndê yom, **19** tigeñ sêhêgo dau pi gêj nom-ñga kêlêc, ma lêj atac whiñ mone ti wapa nom-ñga hê ñac si gauc ñapañ e kôm Anötö ndê yom ahuc, ma ñandô mbasi.

²⁰ Ma wit ɻawhê naŋ sêpeŋ sêsip nom ɻayham, ma sem ɻandô 30, me 60, me 100, naŋ hêganôŋ lau naŋ sêŋgô Anötö ndê yom, sêkôc sa e tidôŋ, ma sem ɻandô daêsam.”

*Dasiŋ lam ɻawhê kwi dom
(Luk 8:16-18)*

²¹ Ma Yisu sôm têŋ ɻac, “Lam iŋ gêŋ pô gameŋ-ŋga, ma bocdinaŋ yac taŋgatöc ɻa suc ahuc me dasiŋ kwi sôc sasac ɻapu dom. Mba! Taŋkiŋ êŋgalêŋ ɻalhu bu ɻawhê pô gameŋ. ²² Ma ɻalêŋ tigeŋ, yom naŋ yêc siŋ dau me ɻahu sip ɻalôm gi, naŋ oc meŋ sa tiawê. ²³ Asa naŋ daŋgasuŋ bu yêc, naŋ ɻgô.”

²⁴ Ma iŋ gic têku yom ma sôm, “Akôc gauc ɻapep pi Anötö ndê yom naŋ mac aŋgô. Mac bu atac whiŋ bu aŋyalê ɻahu, dec Anötö oc kêŋ gauc têŋ mac, ma iŋ oc kôm mac nem gauc êŋsôwec tiatu.

²⁵ Bu asa naŋ kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ɻalôm e tidôŋ, naŋ Anötö oc kêŋ gauc têŋ iŋ êŋlêc. Magoc asa naŋ kôc sa tidôŋ dom, naŋ Anötö oc kôc iŋ ndê yom hoŋ su yêc iŋ.”

Yom gôliŋ pi gêŋ ɻawhê naŋ po pi meŋ

²⁶ Ma Yisu sôm, “Nalêŋ naŋ Anötö ndê gôliŋ kêsôwec, naŋ gitôm gêŋ ɻawhê naŋ ɻamalac daŋ sô sip ndê ôm. ²⁷ Ma tiŋambu iŋ yêc bêc ôbwêc ma tisa têŋ acsalô, ma ɻawhê dau po pi meŋ. Magoc ɻamalac dau kêyalê ɻalêŋ dom. ²⁸ Têŋ ɻamata-ŋga ɻawhê dau hôc nom kôc ma ɻagatôm pi meŋ, malô goc ɻamlha sa ma tiŋambu gêm ɻandô. ²⁹ Magoc têŋ ndoc gêŋ ɻandô dau tilôwê iŋ oc ndic su, bu bêc sêhoŋ gêŋ ɻandô sa-ŋga meŋ sa.”

*Yom gôlin pi gêj ɻawhê sauŋ
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)*

³⁰ Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom gôlin bocke tu bu wawhê ɻalêŋ naŋ Anötö ndê gôlin kêsôwec, naŋ sa? Aö wanem dôhôŋ pi gêj sake bu wawhê sa? ³¹ Anötö ndê gôlin gitôm gêj ɻawhê sauŋ andô dan naŋ dasô sip nom, gitôm a soc ɻawhê. ³² Gêj dau gêj sauŋ andô, tigeŋ yac bu dasô sip nom ndi, dec oc po tiatu e hôc gêlêc gêj ôm-ɻga hoŋ su. Ma ɻasaŋgac oc sêhê balin e mbac lôlôc-ɻga sêmeŋ sêhê si ɻaic yêc ayuŋ ɻayham dau.”

³³ Yom gôlin kaiŋ dinaŋ Yisu sôm têŋ lau ɻapaŋ. Inj kêdôhôŋ ɻac tôm ɻac si gauc. ³⁴ Yom hoŋ naŋ inj sôm têŋ ɻac, naŋ inj sôm ɻa yom gôlin. Ma têŋ têm naŋ inj ti ndê ɻgacsêŋomi sêmbo tawasê, naŋ inj whê gêj hoŋ sa têŋ ɻac.

*Yisu kôm bu ɻamponj timalô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ Têŋ acsalô dinaŋ kêpiŋ bu ɻasec sa, naŋ Yisu sôm têŋ inj ndê ɻgacsêŋomi, “Yac dalhö, dapi bugic-tonj ɻadanŋga dandi.” ³⁶ Goc sêhu lau tonj atu dinaŋ sinj ma sêkôc Yisu whiŋ ɻac sêpi waŋ dan ma sêlhö si. Ma waŋ ɻatô sêlac sêwhiŋ. ³⁷ Sêlac si ma mbu puc atu ma gêli bu ɻamponj sa gic sip waŋ e kêpiŋ bu waŋ pac. ³⁸ Magoc Yisu teŋ gwalmi ma yêc bêc yêc waŋku-ɻga. ɻgacsêŋomi sêuŋ inj sa, ma sêšôm têŋ inj, “Kêdôhôŋwaga, bocke? Am hêgo daôm dom bu yac oc dandinŋ, a?” ³⁹ Goc inj tisa, ma sôm yom ɻaŋga têŋ mbu ti bu ɻamponj bocdec bu, “Naŋ gitôm! Timalô!” Goc mbu timalô ma gameŋ ɻaŋeŋ sa. ⁴⁰ Ma inj sôm têŋ ɻac bu, “Tu sake-ɻga mac atöc daôm kêlêc? Bocke? Mac akêŋ whiŋ aö dom, a?”

41 Magoc ɳac sêso ti sêtöc dau ɳandô ma sêndac dandi, “Iŋ asa dec? Gêŋ hoŋ sêsoč iŋ ndê yom ɳapu, ma mbu ti bu ɳamponj sêwhinj!”

5

*Yisu kôm ɳgac ti ɳalau sac ɳayham sa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)*

1 Yisu ti ndê ɳgacsêŋomi sêhôc asê Bugictonj Galili-ŋga ɳadaŋga têŋ gameŋ ac pi-ŋga, ma sêsoč baö yêc lau Gerasa-ŋga si gameŋ. **2** Sêpi baö si, ma ɳgac daŋ naŋ ɳalau sac mbo iŋ ndê ɳalôm, naŋ sa akêŋ ôm sêhô-ŋga ma têŋ Yisu gi. **3** Iŋ ɳgac dau êlêmê ndöc ôm sêhô-ŋga, ma têm daêsam lau sêŋsahê bu sêso iŋ dôŋ ɳa wac me ɳa sen, magoc gitôm dom. **4** Têm daêsam sêso iŋ amba ti gahi dôŋ ɳa sen, magoc iŋ hê sen kic ma seŋ gapocwalô gahi-ŋga su. Lau daŋ sêtôm dom bu sêkôm iŋ timalô. **5** Têŋ acsalô ti ôbwêc, iŋ mbo ôm sêhô-ŋga ti gameŋ ɳabaö, ma taŋ asê ma kôc hoc ma tuc-tuc dau ɳamlid tisac.

6 Têŋ têm dinaŋ iŋ gêlic Yisu kalhac ahê, goc kêtí gi ma pôŋ haduc yêc iŋ aŋgô-ŋga. **7-8** Ma Yisu sôm têŋ iŋ, “ɳalau sac, am hu ɳgac dinaŋ sinj.” Dec ɳalau dau mbwêc atu ma sôm, “Yisu, Anötö Naclai ti ɳawasi ɳadau ndê Atu, am bu kôm sake têŋ aö? Tu Anötö ndê ɳaê-ŋga, aö wateŋ am bu kôm aö ɳayom dom.” **9** Goc Yisu ndac iŋ, “Am nem ɳaê asa?” Ma ɳalau sac ô yom ma sôm, “Aneŋ ɳaê ‘Toŋ Atu,’ bu yac ɳalau daêsam.” **10** Ma ɳalau dau teŋ Yisu tidim daêsam, bu soc ɳac su yêc gameŋ dinaŋ dom.

11 Têŋ têm dinaŋ bôc toŋ atu seŋ gêŋ sêmbo lôc ɳapu yêc gameŋ dinaŋ. **12** Goc ɳalau sac sêteŋ Yisu

ma sêôm, “Êmkiŋ yac atêŋ bôc dindê andi, bu yac asôc bôc si ɣalôm.” ¹³ Yisu gôlôc goc ɣalau sac sêhu ɣgac dinaj siŋ, ma sêôc bôc ɣalôm si. Goc bôc hoŋ sênti si e sêsp salic sac, ma sêsp bugictoŋ e bu kô ɣac sêmbac ndu. Bôc dau toŋ atu, ɣanamba gitôm 2,000. ¹⁴ Goc lau sêyob bôc-ɣga sênti si, ma sic miŋ yom dinaj têŋ lau naŋ sêmbo malac atu ti gameŋ ɣamakê-ɣga. Ma lau dau sêsa si bu sêlic gêŋ naŋ Yisu kôm. ¹⁵ Sêhôc asê iŋ ma sêlic ɣgac naŋ Yisu soc ɣalau sac toŋ atu dinaj su yêc iŋ, naŋ ndöc ti gauc ɣawa ma sôc ɣakwê, dec ɣac sêtöc dau. ¹⁶ Ma lau naŋ sêlic gêŋ dau, naŋ sic miŋ pi gêŋ naŋ Yisu kôm têŋ ɣgac ti ɣalau sac, ma têŋ bôc. ¹⁷ Goc lau gameŋ dinaj-ɣga sêteŋ Yisu ɣanja bu hu ɣac si gameŋ siŋ.

¹⁸ Têŋ ndoc Yisu bu pi waŋ ndi, naŋ ɣgac naŋ iŋ soc ɣalau sac su yêc iŋ, naŋ teŋ iŋ ɣanja bu whinj iŋ ndi. ¹⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! Am mbu têŋ nem lau ndi, ma ndic miŋ têŋ ɣac pi ɣalêŋ naŋ Pômdau tawalô am, ma pi gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm têŋ am.” ²⁰ Goc ɣgac dau kôlhö gi, ma kêgihi gameŋ naŋ sêsam bu Dekapolis,* ma gic miŋ yom pi gêŋ atu naŋ Yisu kôm têŋ iŋ. Ma lau hoŋ sêhêdaê.

Yisu kôm awhê lu ɣayham sa

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yisu ti ndê ɣgacsêŋomi sêpi waŋ ma sêmbu sêpi bugictoŋ ɣadaŋga si. Ma têŋ ndoc iŋ sip baö gi, naŋ lau toŋ atu sêkac sa e sêŋgihi iŋ ahuc. ²² Ma ɣgac danj ɣaê Jairas, naŋ yob lau Israel-ɣga si lôm wê-ɣga yêc gameŋ dinaj, naŋ meŋ hôc asê. Iŋ gêlic Yisu goc hu

* **5:20:** Dekapolis - ɣaê dinaj danem kwi bu ‘malac amanjlu.’ Malac amanjlu dinaj sêyêc Bugictoŋ Galili-ɣga ɣagameŋ têŋ ac pi-ɣga.

dau sip nom yêc inj gahi-nga. ²³ Ma inj tenj inj ñaŋga bocdec bu, “Aneŋ bawhê saŋg gêmbac atu kêpiŋ bu oc mbac ndu. Aö tac whiŋ bu am mweŋ, kêŋ amam sac inj tu bu inj mbac ndu dom, ma ñayham sa tiyham.” ²⁴ Goc Yisu whiŋ inj gi.

Yisu kêsêlêŋ mbo, ma lau daêsam sêŋkuc inj ma sêŋgihi inj ahuc. ²⁵ Lau tonj dinaj si danj inj awhê naŋg gêm dac ñapanj tôm yala 12. ²⁶ Inj kêsalê dokta daêsam bu sênen inj sa, ma gêmlhi ñac e inj ndê mone hoŋ pacndê. Magoc ñac sêtôm dom bu sênen inj sa. Inj hôc ñandê atu tu ñac-nga, ma gêmbac dau hôc gêlêc su. ²⁷⁻²⁸ Awhê dau ñgô Yisu ñawaê su, dec gauc gêm têŋ dau bu, “Aö bu wamasec inj ndê ñakwê, dec oc kôm aö ñayham sa.” Tu dinaj-nga inj kêsêlêŋ yêc lau tonj atu ñalôm kêkuc inj, ma kêmasec inj ndê ñakwê. ²⁹ Ma ñagahô enj inj ndê dac sa tiyham dom, ma inj kêsahê bu inj ndê gêmbac pacndê su.

³⁰ Yisu kêyalê bu ñaclai sa yêc inj, goc ñagahô inj kac dau kwi yêc lau tonj atu ñalôm ma ndac, “Asa kêmasec aö neŋ ñakwê?” ³¹ Magoc inj ndê ñgacsêŋomi sêô yom ma sêšôm, “Lic lau daêsam dindec s êkôm am si. Bocke dec am ndac bu ñac si asa kêmasec am?” ³² Magoc Yisu taso lau hoŋ, ma kêsalê ñamalac naŋ kôm gêŋ dau. ³³ Awhê dau kêyalê bu inj ñayham sa su, dec têŋ Yisu gi ma pôŋ haduc yêc inj aŋgô-nga. Inj töc dau ti kêtitec mbo, ma hoc yom asê pi gêŋ naŋ inj kôm. ³⁴ Goc Yisu sôm teŋ inj, “O aneŋ bawhê, am nem kêŋ whiŋ aö dec kôm am ñayham sa. Am ndi ti atac malô, kwahic dec am nem ñawapac pacndê su.”

³⁵ Yisu sôm yom dinaj mbo, ma lau ñatô sêmeŋ akêŋ Jairas ndê andu, ma sêšôm têŋ inj, “Am

atômwê mbac ndu su. Tu sake-ŋga am bu kēj ɻawapac tēj Kêdôhōŋ-waga? Sôm tēj in bu men dom.” ³⁶ Tigen Yisu hêgo dau tu ɻac si yom-ŋga dom, ma sôm tēj Jairas, “Töc daôm dom, kēj whin.” ³⁷ Goc Yisu kalhac lau hoŋ ahuc, ma kôc Pita, ma Jems lu ndê asidôwa Jon, ma sêwhinj Jairas si. ³⁸ Sêŋsêlêŋ si e sêhôc asê Jairas ndê andu, ma Yisu gêlic lau sêkôm ɻanta atu, ɻac sêhu daŋgibo asê ma sêtaŋ. ³⁹ Goc inj sôc gi ma ndac ɻac, “Mac akôm ɻanta ti daŋgibo atu dindec tu sake-ŋga? Bawhê dau mbac ndu dom, inj yêc bêc naŋ yêc.” ⁴⁰ Magoc ɻac sêmbwac inj. Yisu kēj ɻac sêsa awê si, ma kôc bawhê ɻadamba lu dinda ti ɻgacsêŋomi tö dinaj sêwhinj inj si, ma sêšôc ɻalôm naŋ bawhê yêc. ⁴¹ Inj kêm bawhê dau sip amba ma sôm tēj inj, “Talita, k umi.” (Yom Hibru dau danem kwi bu, ‘Bawhê sauŋ, am tisa.’) ⁴² Ma ɻagahô enj bawhê dau, naŋ ndê yala ti 12, naŋ tisa ma kêsêlêŋ. Ma lau hoŋ naŋ sêlic gêŋ dau, naŋ sêhêdaê ɻandô. ⁴³ Magoc Yisu kêj yao ɻaŋga bu sêšôm gêŋ dau asê têj lau ɻatô dom. Ma inj sôm bu sêkêŋ gêŋ daneŋ-ŋga têj bawhê dau neŋ.

6

Yisu ndê lau sêkôc inj sa dom (Mat 13:54-58; Luk 4:16-30)

¹ Yisu mbu têj inj ndê malac-hu gi, ma inj ndê ɻgacsêŋomi sêŋkuc inj. ² Têj bêc Sabat-ŋga danj inj sôc lôm wê-ŋga gi, ma gic hu kêdôhōŋ lau. Ma lau daêsam naŋ sêŋgô inj ndê yom, naŋ sêhêdaê ma sêšôm têj dandi, “Aluê! Inj ɻac dec tap gêŋ hoŋ dindec sa yêc nde? Asa kêj gauc atu-tu dinaj têj

inj, ma ɳaclai tu kôm gêj dalô-ŋga? ³ Inj yac neŋ ɳac naŋ muŋ-ŋga kôm gwelenj kapenta-ŋga. Inj Maria ndê atunjac, ma Jems, Josep, Judas ma Saimon dôwa! Ma inj ndê lhuwêi sêmbo sêwhinj yac.” Ma ɳac atac lu-lu tu inj-ŋga. ⁴ Goc Yisu sôm têŋ ɳac, “Lau hoŋ sêtoc propet danj sa, tigenj yêc inj ndê malachu, inj ndê asidôwai ma inj dau ndê lau sêtoc inj sa dom.” ⁵ Ma yêc gameŋ dinaj inj gitôm dom bu kôm gêj dalô daêsam. Inj kêŋ amba sac lau gêmbac tigenj-tigenj, ma kôm ɳac ɳayham sa. ⁶ Ma inj hêdaê bu ɳac sêkêŋ whinj inj dom.

Tinjambu inj kêsêlêŋ golom-golom malac, ma kêdôhôŋ lau.

*Yisu kêkiŋ ɳgacsêŋomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Luk 9:1-5)*

⁷ Yisu mbwêc ndê ɳgacsêŋomi 12 sêtêŋ inj sêmeŋ, ma inj kêkiŋ ɳac lu-lu sêsa sêtêŋ malac ɳatô si, bu sêhem mêtê lau. Ma inj kêŋ ɳaclai têŋ ɳac bu sêsoc ɳjalau sac su yêc lau. ⁸⁻⁹ Inj kêkiŋ ɳac ti sôm yom têŋ ɳac bocdec bu, “Aŋsêlêŋ andi, magoc akôc wapa daêsam dom. Asôc nem atapa ma akôc nem tôc, dec tôm. Ampwic hacgêlê dom, ma akôc gêj daneŋ-ŋga me awa me ɳakwê aô daôm-ŋga dom. ¹⁰ Têŋ ndoc mac asôc malac daŋ andi, ma lau sêkôc mac sa asôc ɳac si andu, naŋ ambo whinj ɳac e mac ahu malac dau siŋ. ¹¹ Ma lau malac daŋ-ŋga bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc atoŋ kop su yêc gahim têŋ ndoc mac ahu ɳac siŋ, bu atôc ɳac si giso asê.”

¹² Goc ɳac sêlhö si ma sem mêtê bu lau sêhem si ɳalôm kwi ma sêhu mêtê sac siŋ. ¹³ Sêsoc ɳjalau sac daêsam su yêc lau, ma sêmbac olib ɳakwi pi lau gêmbac daêsam ma sêkôm ɳac ɳayham sa.

*Herod gauc gêm yom daêsam pi Yisu
(Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Lau sic miñ pi Yisu ñapanj e inj ndê waê tiapa, ma Kiñ Herod ñgô ñawaê pi inj whinj. Lau ñatô sêôm bu, “Yisu inj Jon, Ngac Kêku Lau-ñga, nañ tisa akêñ lau batê-ñga, ma bocdinan inj kôc ñaclai bu kôm gêñ dalô.” ¹⁵ Ma ñatô sêôm, “Mba! Inj ñgac dec inj propet Elaija nañ tisa akêñ lau batê-ñga.” Ma ñatô sêôm, “Mba! Inj propet danj tôm propet akwakwa.” ¹⁶ Magoc têñ têm Herod ñgô yom dinañ pi Yisu, nañ inj sôm, “Ngac dê mboe Jon, ñgac nañ aö gatim inj kachu kic, nañ tisa akêñ lau batê-ñga.”

*Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-ñga ndu ñamiñ
(Mat 14:3-12)*

¹⁷⁻¹⁸ Muñ-ñga, Herod kôc inj asi Pilip ndê awhê Herodias ma gêm ti ndê awhê. Dec Jon hoc Herod ndê giso asê ma sôm têñ inj, “Am gêm nem asim ndê awhê, dec kôm gêñ so sambuc.” Tu dinañ-ñga Herod kêkiñ ndê lau siñ-ñga bu sêkôc Jon dôj, ma sêkêñ inj ndöc gapocwalô. ¹⁹ Tu Jon ndê yom-ñga, Herodias êlêmê tac ñandê têñ inj ma tac whinj bu sêndic inj ndu. Magoc inj gitôm dom, ²⁰ bu Herod kêyalê bu Jon inj ñgac gitêñ ti dabuñ, dec töc Jon ma yob inj ñapep. Herod tac whinj bu ñgô Jon ndê yom, magoc Jon ndê yom kôm inj gauc gêm yom daêsam. ²¹ Tiñambu Herodias tap lêñ danj sa bu lau sêndic Jon ndu. Têñ Herod ndê bêc dinda kôc inj-ñga, nañ Herod ndê mwasiñ danj ma kêgalêm inj ndê lau atu-tu, ti lau bata siñ-ñga, ma lau bata Galili-ñga. ²² Ñac sêndöc mwasiñ dau ñjalôm ma Herodias atuwê sôc meñ ma tê wê. Gêñ dau kôm Kiñ Herod ti ndê ñacleñ hoñ atac ñayham kêlêc. Goc

inj sôm têŋ bawhê dau, “Am ndac gêŋ bocke naŋ am atac whinj, ma wakêŋ têŋ am.” ²³ Ma inj kêmatiŋ yom têŋ inj bocdec bu, “Gêŋ naŋ am bu ndac, naŋ aö wakêŋ têŋ am, tôm aö wawhê neŋ wapa hoŋ kôc ndi tonj lu ma wakêŋ toŋ daŋ têŋ am.” ²⁴ Goc bawhê dau sa gi ma ndac dinda, “Aö wandac gêŋ sake?” Ma dinda ô yom ma sôm, “Am ndac Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga ndê ɻagôlôŋ.” ²⁵ Goc bawhê dau kac dau kwi ma kêtî mbu têŋ Kiŋ Herod gi, ma sôm têŋ inj bu, “Aö tac whinj bu kwahic dec, am tim Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga ndê kachu kic, goc kêŋ inj ndê ɻagôlôŋ sip pele daŋ ma kêŋ têŋ aö, bu walic pi tanôŋ bu inj mbac ndu ɻandô.” ²⁶ Yom dau kôm Kiŋ Herod ɻalôm ɻawapac atu, tigen tu inj kêmatiŋ yom yêc ɻacleŋ hoŋ angô-ŋga, dec kôm tôm bawhê dau ndac. ²⁷ Ma ɻagahô inj kêkiŋ ɻgac daŋ bu ndic Jon ndu ma kôc inj ɻagôlôŋ mbu meŋ. Ngac dau sôc gapocwalô gi, tim Jon ndê kachu kic, ²⁸ ma kêŋ ɻagôlôŋ sip pele daŋ. Goc kôc sa gi kêŋ têŋ bawhê, ma bawhê kêŋ têŋ dinda gêlic.

²⁹ Têŋ têm Jon ndê sêŋomi sêŋô gêŋ dau ɻawaê, naŋ sêmeŋ ma sêkôc inj ndê ɻamlaŋ sa, ma si sêŋsuhiŋ.

Yisu ndê ɻgacsêŋomi sêmbu sêmeŋ

³⁰ Ngacsêŋomi naŋ Yisu kêkiŋ ɻac sêsa si, naŋ sêmbu sêtêŋ inj sêmeŋ, ma sic miŋ pi gêŋ hoŋ naŋ sêkôm, ma yom naŋ sêndôhôŋ têŋ lau. ³¹ Têŋ têm dinanj lau daêsam sêwê sêtêŋ Yisu sêmeŋ ɻapanj, dec ɻasawa mba bu inj ti ndê lau sêneŋ gêŋ. Tu dinanj-ŋga dec inj sôm têŋ ɻac, “Mac tamwasêm awhiŋ aö, ma yac dasa gameŋ sawa daŋ dandi, ma tanjwhanj dauŋ.”

*Yisu gôlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)*

³² Bocdinaŋ ɳac sêpi waŋ daŋ bu sêlhö sêtêŋ gameŋ sawa daŋ sêndi. ³³ Magoc lau daësam sêlic ɳac sêpi waŋ ma sêŋyalê bu Yisu ti ndê lau. Bocdinaŋ lau akêŋ malac hoŋ yêc gameŋ dinaŋ sêŋkuc ɳac, sênti sêmbo baö ma sêhôc gêlêc ɳac. ³⁴ Têŋ têm Yisu ti ndê ɳgac-sêŋjomi sêšôc baö si, in gêlic lau daësam dinaŋ ma tawalô ɳac, bu ɳac sêtôm domba naŋ si ɳgac yob ɳac-ɳga mba. Dec in gic hu kêdôhôŋ yom daësam têŋ ɳac.

³⁵ Sêmbo e telha sa, goc Yisu ndê ɳgacsêŋjomi sêtêŋ in si ma sêšôm, “Gameŋ dindec gameŋ sawa, ma ac pacndê. ³⁶ Kêŋ lau dau sêlhö sêtêŋ malac ti gameŋ ɳamakê-ɳga sêndi, bu sênenlhi gêŋ sênen-ɳga.” ³⁷ Magoc Yisu sôm, “Mba! Mac daôm akêŋ gêŋ têŋ ɳac sêneŋ.” Ma ɳac sêô yom ma sêšôm, “Lau dindec ɳac lau daësam andô! Yac bu anemlhi bolom ɳa mone atu gitôm ɏdenarii 200, dec oc tôm bu ɳac hoŋ sêneŋ ɳagec-ɳagec. Yac akôm bocdinaŋ, a?” ³⁸ M a in ndac, “Mac nem bolom hingga ndöc? Andi alic.” Ma ɳac si sêlic goc sêmbu sêmeŋ ma sêšôm, “Yac mba bolom limdaŋ, ma i lu sêndöc.”

³⁹ Goc Yisu sôm têŋ ɳac bu sêkêŋ lau hoŋ sêndöc sic titonj-titonj sêndöc kwaj. ⁴⁰ Ma lau hoŋ sêndöc sic titonj-titonj, toŋ ɳatô gitôm lau 100, ma ɳatô gitôm 50. ⁴¹ Goc Yisu kôc bolom limdaŋ ma i lu sa, tatac undambê ma gêm mbec, goc pô bolom kôc-kôc, ma kêŋ têŋ ɳgacsêŋjomi bu sêndic sam têŋ lau. Goc in kôm bocdinaŋ pi i lu. ⁴² Lau hoŋ seŋ gêŋ e hôc ɳac dôŋ. ⁴³ Ma tiŋambu ɳgacsêŋjomi sic bolom ti i ɳadêlê sa sip gatop 12 e meŋhu.

⁴⁴ Yisu gôlôm lau toŋ atu dinaj, ma lauŋgac naŋ sêmbo toŋ dau ɳalôm ma seŋ gêŋ, naŋ si namba gitôm 5,000.

*Yisu kêsêlêŋ mbo bu ɳahô
(Mat 14:22-33; Jon 6:16-21)*

⁴⁵ Têŋ têm dinaj Yisu kêŋ ndê ɳ gacsêŋomi sêpi waŋ daŋ si, ma kêkiŋ ɳac sêmuj in sêpi bugictoŋ ɳadaŋga, bu sêtêŋ malac Betsaida sêndi. Ma in dau mbo baö bu kêŋ lau toŋ atu dinaj sêlhö si. ⁴⁶ In hu ɳac siŋ su, goc pi lôc daŋ gi bu teŋ mbec.

⁴⁷ Nasec sa su, ma waŋ dau sa bugictoŋ ɳalhu, ma Yisu tawasê mbo baö. ⁴⁸ In gêlic ndê ɳgac-sêŋomi sêhêc waŋ ɳaŋga, bu mbu atu kêsêlêŋ ma puc ɳac dôŋ. Têŋ ôbwêc lôm in kêsêlêŋ mbo bu ɳahô, ma sa têŋ ɳac gi. In bu hôc gêlêc ɳac, ⁴⁹ magoc têŋ ndoc sêlic in kêsêlêŋ mbo bu ɳahô, ɳac gauc gêm bu sêlic ɳalau daŋ. ɳac sêmbwêc atu, ⁵⁰ bu ɳac hoŋ sêlic in ma sêtöc dau. Magoc ɳagahô in sôm yom têŋ ɳac bu, “Nalôm pêŋ dôŋ ma atöc daôm dom, bu aö dauŋ dindec!” ⁵¹ Goc in kêsêlêŋ têŋ ɳac ma pi waŋ gi. Ma mbu timalô ma binôŋ sip. ɳac sêhêdaê ɳandô, ⁵² ɳahu bu ɳac sêlic gêŋ naŋ in kôm pi bolom ti i, magoc ɳac si gauc sa dom pi in ndê ɳaclai. ɳac si ɳalôm ɳadandi.

*Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret
(Mat 14:34-36; Jon 6:22-25)*

⁵³ ɳac sêhôc asê malac Genesaret yêc bugictoŋ ɳadaŋga, ma sêso waŋ dôŋ. ⁵⁴ ɳac sêsip baö si ma ɳagahô lau sêŋyalê bu Yisu. ⁵⁵ Goc sênti sêtêŋ malac hoŋ yêc gameŋ dinaj, ma sêkêŋ Yisu ɳawaê. Ma tinjambu lau sêmbalaŋ si lau gêmbac sêtêŋ malac

bocke naŋ sêŋgô bu Yisu mbo. ⁵⁶ Ma malac atu ti sauŋ, me gameŋ ɻamakê-ŋga bocke naŋ Yisu mbo, naŋ lau sêtoc si lau gêmbac sêyêc maket ɻamala, ma sêteŋ Yisu bu ɻac sêmasec iŋ me bu sêmasec iŋ ndê ɻakwê ɻambwa. Ma lau hoŋ naŋ sêmasec iŋ, naŋ ɻamlîc ɻayham sa.

7

Gêŋ naŋ kôm ɻamalac ɻadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga

(Mat 15:1-20)

¹ Lau Palêsai ti kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ɻatô akêŋ Jerusalem sêtêŋ Yisu si. ² Ma ɻac sêlic bu iŋ ndê ɻacsêŋomi ɻatô sêŋgwasiŋ amba dom ma seŋ gêŋ. Bocđinaŋ ɻac gauc gêm bu ɻac-sêŋomi si amba ɻadômbwi. ³ Nac gauc gêm yom dinâŋ, ɻahu bu lau Palêsai ti lau Israel-ŋga daêsam sêŋkuc mêtê naŋ lau andô sic dulu têŋ ɻac, bu sêŋgwasiŋ amba muŋ su, goc sêneŋ gêŋ. ⁴ Ma têŋ ndoc sêmbu akêŋ maket sêmeŋ,* naŋ sêŋgwasiŋ amba muŋ, goc sêneŋ gêŋ. Ma ɻac sêŋgwasiŋ laclhu ti akôp ma suc, ma sêŋkuc mêtê kain dinâŋ daêsam, naŋ lau andô Israel-ŋga sic dulu têŋ ɻac.

⁵ Bocđinaŋ lau Palêsai ti kêdôhôŋ-waga yomsu-ŋga dinâŋ sêndac Yisu, “Tu sake-ŋga am nem ɻac-sêŋomi sêŋkuc ɻagôlin naŋ lau andô sic dulu têŋ yac, naŋ dom, ma seŋ gêŋ ti amba ɻadômbwi?” ⁶ Ma

* **7:4:** Têŋ ndoc lau Palêsai ma lau †Skraib sêmbo maket, naŋ semlhi gêŋ yêc lau Israel ɻatô naŋ sêhégo dau tu Moses ndê yomsu-ŋga dom, ma †lau gameŋ apa-ŋga naŋ sêmbo maket ɻamala. ɻac gauc gêm bu lau dau oc sêkôm ɻac ɻadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga, ma bocđinaŋ sêŋgwasiŋ amba têŋ ndoc sêmbu akêŋ maket sêmeŋ.

Yisu ô yom ma sôm, “Propet Aisaya hoc yom asê muñ su, nañ hêganôj mac lau atim yom lau-ŋga solop. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

Lau dindec sêtoc aö sa ña whasun ñambwa, tigeñ ñac si ñalôm yêc dañ dau-ŋga.

⁷ Nac sem akin aö ñandô dom, ma yom nañ sêndôhôj têj lau, nañ ñamalac si yomsu ñambwa.” *[Ais 29:13]*

⁸ Goc Yisu gic têku yom ma sôm, “Mac ahu Anötö ndê yomsu siñ, ma asap ñamalac ñambwa si ñagôlinj dôj. ⁹ Mac alic ñayham bu asap mac daôm nem ñagôlinj dôj, magoc atec Anötö ndê yomsu, a? ¹⁰ Bu Moses to Anötö ndê yomsu bocdec bu, ‘Toc damam lu dinam sa.’ Ma iñ to yom dañ whinj bocdec bu, ‘Ngac dañ bu sôm yom sac pi iñ damba lu dinda, nañ lau sêndic iñ ndu may.’ ¹¹ Tigeñ mac andôhôj lau bu sêngilì yomsu dinañ. Ñamalac dañ ndê awa me gêj bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc in bu ndic yao gêj dau ma sôm têj inlu, ‘Gêj nañ bu nem amlu sa, nañ gasam bu Koban.’ (Yom Koban dinañ ñahu bu iñ kêyalinj gêj dau sa bu kêj ti da têj Anötö.) ¹² Tu dinañ-ŋga iñ gêm iñ damba lu dinda sa dom, ma mac alic ñayham. ¹³ Ñalêj dinañ mac asen Anötö ndê yom popoc ma aŋkuc lau andô si ñagôlinj nañ apami sic ðulu têj mac. Mac akôm mêtê daësam gitôm dinañ.”

¹⁴ Goc Yisu ta lau hoñ sêtêj iñ sêmen tiyham, ma sôm, “Mac lau hoñ, aŋgô ma aŋyalê. ¹⁵⁻¹⁶ Gêj hoñ nañ yêc awê ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nañ ñadañ kôm iñ ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga dom. Magoc mêtê ti gauc sac nañ meñ akêj ñamalac ñalôm, nañ kôm iñ ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-

ηga.”

¹⁷ Tiñambu Yisu hu lau dinañ siñ ma iñ ti ndê ηgacsêñomi sêñôc andu dan̄ si. Goc sêñdac iñ pi yom gôlin̄ dinañ ηahu. ¹⁸ Ma iñ ndac ηac, “Bocke dec mac atôm lau ηatô nañ si gauc sa dom? Alic bu gêñ n̄ añ yêc awê, ma sip ηamalac ηatac ηalôm, nañ oc kôm iñ ηadômbwi sa dom. ¹⁹ Ηahu bu gêñ dinañ sip iñ ηalôm ti gauc dom, magoc sip iñ ηatac ηalôm goc tiñambu sa meñ tiyham.” (Yisu ndê yom dinañ tôc asê bu Anötö gic yao gêñ daneñ-ηga dan̄ bu gêñ ηadômbwi dom.)

²⁰ Ma iñ gic têku yom ma sôm, “Gêñ sac bocke nañ sa yêc ηamalac si ηalôm me whasun̄, nañ kôm iñ ηadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ηga. ²¹⁻²² Mêtê sac daësam ηahu yêc ηamalac si ηalôm. Gauc sac, mêtê sêñem kan̄ gêñ-ηga, sêñdic ηamalac ndu-ηga, mêtê mockaiñ-ηga nañ lau nañ sem dau sa su, ma lau nañ sem dau sa su dom nañ sêkôm, lêñ atac whiñ awa ti wapa-ηga, mêtê sêlic lau sac-ηga ti sêñsau lau-ηga, mêtê sêneñ gêñ ηawahô-ηga, mêtê ηalôm ηagalac-ηga ti mêtê lêmuñ-ηga, ma sêñôm yom sac-sac-ηga, mêtê sêtoc dau sa-ηga, ma lêñ gauc mbasi-ηga. ²³ Mêtê sac kaiñ dinañ hoñ ηahu yêc ηamalac si ηalôm, ma kôm ηac ηadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ηga.”

*Awhê Kanan-ηga dan̄ kêñ whiñ ηaŋga
(Mat 15:21-28)*

²⁴ Yisu ti ndê ηgacsêñomi sêhu gameñ dinañ siñ, ma sêtêñ gameñ nañ yêc kêpiñ malac Taya ma sêñôc andu dan̄ si. Iñ tec bu lau dan̄ sêñyalê gameñ nañ iñ mbo, magoc iñ gitôm dom bu siñ dau. ²⁵⁻²⁶ Awhê dan̄ mbo gameñ dinañ, nañ ηalau sac

danj mbo inj atuwê ñalôm. Inj awhê Grik-nga nañ dinda kôc inj yêc gameñ Sairo-Pionisia-nga. Têñ ndoc awhê dau ñgô ñawaê pi Yisu, nañ têñ inj gi, ma hu dau sip nom yêc inj gahi-nga. Ma inj teñ Yisu ñanya bu inj soc ñalau sac dau su yêc inj atuwê.

²⁷ Ma Yisu sôm têñ inj, “Gêñ ñamata-nga dakêñ gêñ daneñ-nga têñ balêkoc bu sêneñ e hôc ñac dôñ. Solop dom bu dakôc balêkoc si gêñ daneñ-nga, ma tambalinj têñ giam sêneñ.” ²⁸ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, “Yomandô Pômdau, magoc giam nañ sêndöç tebo ñapu, nañ senj gêñ ñapopoc nañ balêkoc sênyaiñ sip nom.” ²⁹ Goc Yisu sôm, “Tu am nem yom dinanj-nga dec aö wanem am sa. Am mbu ndi ma am oc lic bu ñalau sac dau hu am atômwê siñ su.” ³⁰ Goc awhê dau mbu têñ ndê andu gi, ma tap sa bu ñalau sac dau hu inj atuwê siñ ma bawhê dau yêc bêc yêc ndê mbô.

Njac awha mba ma danjasuñ bic

³¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Taya ñagameñ siñ. Ñac sêñsêlêñ sêmbo senj têñ malac Saidon goc sêtêñ bugictorj Galili-nga, ma sêpi bugictorj ñadañga ma sêtêñ gameñ Dekapolis-nga si. ³² Yêc gameñ dinañ lau ñatô sêkôc ñgac danj danjasuñ bic ma awha mba ma sêtêñ Yisu si, ma sêteñ inj bu kêñ amba sac inj. ³³ Lau daësam sêlhac dindê, goc Yisu kôc ñgac dau ma inju sêsa ñasawa sauñ si sêlhac dau-nga. Ma inj kêñ amba-atu sôc ñgac dau danjasuñ, ma inj hu gasôp pi amba-atu ma kêñ pi ñgac dau êmbala. ³⁴ Goc inj tatac undambê, sê awha atu, ma sôm têñ inj bu, “Epata.” (Yom dau danem kwi bu ‘Po asê.’) ³⁵ Ma ñagahô inj danjasuñ po asê, êmbala tigoloñ, ma inj sôm yom yêc awê.

³⁶ Yisu gic yao lau bu sêndic miŋ pi gêŋ dinaj têŋ lau ɳatô dom, magoc sêšôc iŋ ndê yom ɳapu dom. Iŋ gic yao ɳac tidim da sam, magoc ɳac sic miŋ pi iŋ hôc g l c su. ³⁷ Ma lau hoŋ naŋ s ng , naŋ s h da  ɳand  ma s s m , “Iŋ k m g l c hoŋ ɳapep eŋ, ma git m bu k m lau da gasuŋ bic s ng  yom, ma lau awha mba s s m  yom as .”

8

Yisu g l m lau 4,000 (Mat 15:29-39)

¹ T j t m dinaj lau da sam s kac sa tiyham e lau toŋ atu s mbo s whiŋ Yisu. Iŋ g lic bu ɳac si g l c s ne -ɳga mba, goc ta nd  ɳgacs nomi s t j iŋ s me , ma s m t j ɳac bu, ² “A  ta wal  lau d ndec, bu s mbo s whiŋ a  git m b c t  su, ma ɳac si g l c s ne -ɳga pacnd . ³ Ma a  bu wak j ɳac s lh  ti g l c y  ɳac, dec ɳac oc tag l  y c se . ɳac si lau ɳat  s me  ak j game  balin .” ⁴ Magoc iŋ nd  ɳgacs nomi s   iŋ nd  yom ma s s m , “Yac dambo game  sawa, ma oc dak c g l c dane -ɳga y c nd , naŋ t m bu lau hoŋ d ndec s ne ?” ⁵ Ma Yisu ndac ɳac, “Mac nem bolom hingga nd c?” Ma ɳac s s m , “Yac mba bolom 7 s nd c.”

⁶ Goc Yisu s m t j lau bu s nd c sic s nd c nom. Ma iŋ k c bolom 7 dinaj ma g m da ge, p  k c-k c, ma k j t j nd  ɳgac-s ne nomi bu s ndic sam t j lau, dec sic sam. ⁷ Ma ɳac si i mwambwa ɳat  s nd c, naŋ Yisu g m mb c whiŋ, ma s m bu s ndic sam t j lau. ⁸ Ma lau hoŋ se  e hôc ɳac d j, goc ɳgacs nomi sic ɳad l  sa sip g top 7 e me hu. ⁹ Laun ac naŋ se  g l c dau, naŋ si namba git m

4,000. Tiñambu Yisu kēñ ñac sêlhö si, ¹⁰ ma iñ ti ndê ñgac-sêñomi sêpi wañ dan̄ ma sêtêñ gameñ nañ sêsam bu Dalmanuta, nañ si.

*Lau Palêsaï sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô
(Mat 16:1-4)*

¹¹ Lau Palêsaï ñatô sêtêñ Yisu si, ma sic hu sêñsu iñ. Ñac bu sêñsahê iñ, dec sêndac iñ bu kôm gêñ dalô dan̄ bu tôc asê bu iñ kôc ñaclai yêc Anötö ndê. ¹² Magoc Yisu h ulai ma sôm têñ ñac, “Tu sake-ñga mac lau têm dindec-ñga añsalê gêñ dalô? Yomandô wasôm t êñ mac bu aö wakôm gêñ dalô tôm mac andac, nañ dan̄ dom.” ¹³ Goc iñ hu ñac siñ ma pi wañ tiyham whinj ndê ñgac-sêñomi ma sêlhö bu sêmbu sêpi bugictoñ ñadâñga sêndi.

*Yisu puc lau Palêsaï ti Herod si giso asê
(Mat 16:5-12)*

¹⁴ Têñ ndoc ñgacsêñomi sêpi wañ dau si, nañ sêñlhiñ dau siñ bu sêkôc bolom ñatô, ma ñac si bolom tigeñ yêc wañ dau ñalôm. ¹⁵ Ma Yisu sôm yom ti ñañga têñ ñac bu, “Ayob daôm ñapep pi lau Palêsaï si yist ma Herod ndê yist.” ¹⁶ Ma ñac sem yomgalôm sêwhiñ dandi ma sêşôm, “Iñ sôm yom dinañ ñahu bu yac neñ bolom mbasi.” ¹⁷ Yisu kêyalê yom nañ ñac sêşôm, dec sôm têñ ñac, “Tu sake-ñga mac am yomgalôm ma gauc gêñ bu yom nañ aö gasôm pi yist, nañ ñahu bu mac nem bolom mba? Bocke mac nem gauc sa pi gêñ hoñ nañ aö gakôm, nañ dom? Mac nem ñalôm ñadandi sa, a? ¹⁸ Tanôm yêc, magoc mac alic gêñ dan̄ ñapep dom. Dañamsuñ yêc, magoc mac añgô yom dom. Gauc nem gêñ nañ aö gakôm su. ¹⁹ Têñ têm nañ aö gac sam bolom amañdan̄ têñ lau 5,000, nañ mac ahon̄

ŋadêlê sa sip gatop hingga?” Ma sêšôm, “Gatop 12.” ²⁰ Goc Yisu sôm, “Ma têŋ têm naŋ aö gac sam bolom 7 têŋ lau 4,000, naŋ mac ahoŋ ŋadêlê sa sip gatop hingga?” Ma sêšôm “Gatop 7.” ²¹ Goc iŋ sôm têŋ ŋac, “Ma bocke dec mac nem gauc sa su dom?”

Yisu kôm ŋac tapec ŋayham sa

²² Ŋac sêlac wanj si e sêhôc asê malac Betsaida. Ma lau ŋatô sêkôc ŋac tapec danj sêtêŋ Yisu si, ma sêndac Yisu bu kêŋ amba sac iŋ. ²³ Goc Yisu kêm iŋ sip amba, ma wê iŋ sa malac ŋamakê gi. Iŋ hê gasôp pi iŋ tandô ma kêŋ amba sac iŋ, ma ndac, “Am gêlic gêŋ danj me mba?” ²⁴ Ma ŋac dau hôc tandô sa ma sôm, “Aêc, aö galic ŋamalac sêŋsêlêŋ sêmbo, magoc galic ŋac ŋadaunj-dauŋ. Aö galic ŋac sêtôm a.” ²⁵ Goc Yisu kêŋ amba sac iŋ tandô tiyham, ma iŋ tandô po asê ma ŋayham sa. Ma iŋ gêlic gêŋ hoŋ ŋawa ŋayham. ²⁶ Goc Yisu kêŋ iŋ kölhö gi ma sôm, “Am lhö solop têŋ nem andu ndi. Mbu sôc malac dec ndi dom.”

Pita hoc Yisu ŋahu asê (Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Tiŋambu Yisu ti ndê ŋac-sêŋomi sêlhö bu sêtêŋ malac ŋatô naŋ yêc kêpiŋ Sisaria-Pilipai sêndi. Sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ ma Yisu ndac ŋac bocdec bu, “Lau sêšôm bu aö asa?” ²⁸ Ma ŋac sêšôm têŋ iŋ, “Lau ŋatô sêšôm bu am Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga, ma ŋatô sêšôm bu am Elaija, ma ŋatô sêšôm bu am prophet akwa-kwa si danj.” ²⁹ Dec iŋ ndac ŋac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aö asa?” Ma Pita ô iŋ awha ma sôm, “Am Mesaya dau.” ³⁰ Goc Yisu gic yao ŋac bu sêšôm iŋ asê têŋ lau danj dom.

*Yisu sôm gwanaŋ bu iŋ oc hôc ɳandê
(Mat 16:21-23; Luk 9:22)*

³¹ Têj têm dinaŋ Yisu gic hu kêtôhôj ɳac pi gêŋ naŋ oc hôc asê ɻamalac ndê Atu. Iŋ oc hôc ɳawapac daêsam, ma lau bata Israel-ŋga ti ɭabuŋsiga atutu ma lau naŋ sêndôhôj yomsu oc sêtec iŋ. Lau oc sêndic iŋ ndu, ma tiŋambu bêc tö niŋga su iŋ oc tisa tiyham. ³² Iŋ sôm yom dinaŋ yêc awê, dec Pita kôc iŋ sa ɻasawa sauŋ gi, ma sôm iŋ. ³³ Magoc Yisu kac dau kwi, tahê ndê ɻgacsêŋomi ma sôm Pita bocdec bu, “Sadaŋ, kôc daôm sa lhö su! Bu am kêyalê Anötö ndê lêŋ dom, am bu êmkuc ɻamalac si gauc ɻambwa.”

*Lau naŋ sêŋkuc Yisu oc sêhôc ɳawapac
(Mat 16:24-28; Luk 9:23-27)*

³⁴ Goc iŋ mbwêc ndê ɻgac-sêŋomi ti lau daêsam naŋ sêŋkuc iŋ, naŋ sêtêŋ iŋ sêmeŋ, ma sôm têj ɳac, “Asa naŋ tac whiŋ bu êŋkuc aö, naŋ êŋgwiniŋ dau ma hôc ndê a gicsa dau sa, ma êŋkuc aö. ³⁵ Bu asa naŋ tac whiŋ bu sap gêŋ nom-ŋga dôŋ ɳapan tu mbo tali-ŋga, naŋ oc niŋga. Magoc asa naŋ bu hu gêŋ nom-ŋga siŋ tu êŋkuc aö-ŋga ma tu ɳawaê ɳayham-ŋga, naŋ oc niŋga dom. ³⁶ ɻamalac daŋ bu po gêŋ nom-ŋga hoŋ sa, magoc iŋ dau gatu bu niŋga, dec gêŋ nom-ŋga hoŋ dinaj oc tôm dom bu nem iŋ sa. ³⁷ Bu gêŋ ɳayham bocke yêc, naŋ gitôm bu dakêŋ têj Anötö ô yac neŋ gatuŋ?

³⁸ “Lau têm dindec-ŋga ɳac lau sac, ma sêpuc dômbwê Anötö ma sêsa si lêŋ bambalinj tôm lau mockaiŋ-ŋga. Asa naŋ kwahic dec maya tu aö ti

aneŋ yom-ŋga, naŋ Namalac ndê Atu oc maya tu iŋ-ŋga têŋ ndoc ŋambu-ŋga naŋ iŋ mbu meŋ ti Damba Anötö ndê ŋawasi, ma aŋela dabun sêwhiŋ.”

9

¹ Ma iŋ sôm têŋ ŋac, “Yomandô aö wasôm têŋ mac! Lau ŋatô kwahic dec sêmbo, naŋ oc gacgeŋ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê gôliŋ meŋ sa tiawê ma ti ŋaclai atu.”

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ŋawasi
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Bêc 6 giŋga su goc Yisu kôc Pita, Jems ma Jon sêwhiŋ iŋ, ma ŋac tawasê sêpi lôc balin dan si. Têŋ têm dinaŋ Yisu ndê ŋamlic kaiŋ dan sa, ma sêlic iŋ ndê ŋawasi. ³ Iŋ ndê ŋakwê sêp sambuc ma ŋawasi atu, hôc gêlêc gêŋ sêsêp nom-ŋga hoŋ.

⁴ Ma sêlic Elaija lu Moses sêhôc dau asê, ma iŋlu sem yomgalôm sêwhiŋ Yisu. ⁵ Goc Pita sôm têŋ Yisu, “Kêdôhôŋwaga, ŋayham kêlêc bu yac dambo lec. Yac oc akwê bac tö tu mac ambo-ŋga, am nem bac dan, Moses nde dan, ma Elaija ndê bac dan.”

⁶ Ngacsêŋomi tö dinaŋ sêtöc dau atu, ma bocdinaŋ Pita gêm gauc yom tu sôm-ŋga. ⁷ Têŋ dinaŋ dao dan meŋ kêgatöc ŋac ahuc, ma awha dan sa yêc dao ñalôm, naŋ sôm, “Aö neŋ atuŋgac dau dindec, naŋ aö atac whiŋ ndu andô. Aŋgô iŋ ndê yom man.”

⁸ Ma ŋagahô ŋac tahê gameŋ dau, ma sêlic bu Yisu tawasê mbo whiŋ ŋac.

*Gêndac pi Elaija
(Mat 17:10-13)*

⁹ Tiŋambu ŋac sêsip akêŋ lôc dau sêmen, ma Yisu kêŋ yao bu sêsôm yom pi gêŋ naŋ sêlic yêc lôc, naŋ

asê dom e tôm Njamalac ndê Atu tisa akêŋ lau batê-ŋga. ¹⁰ Tu dinan-ŋga ɳac sem yom dinan ahuc yêc ɳac dau, magoc sem yomgalôm sêwhiŋ dandi ɳapan pi gêŋ dau. Nahu bu Yisu ndê yom pi inj tisa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ sêŋyalê ɳahu dom.

¹¹ Ma sêndac Yisu, “Lau Skraib naŋ sêndôhôŋ yomsu, naŋ sêšôm bu Elaija oc meŋ hôc asê muŋ, ma tiŋambu Mesaya oc meŋ. Yom dau ɳahu bocke?”

¹²⁻¹³ Ma Yisu sôm, “Elaija gic waê bu hôc asê muŋ Mesaya, bu êmasan gêŋ hoŋ tisolop. Ma aö wasôm têŋ mac, bu Elaija meŋ hôc asê su. Ma lau sêkôm mêtê sac têŋ inj tôm ɳac atac whin, tôm Anötö ndê yom naŋ sêto yêc gwanaŋ su. Ma yom naŋ sêto yêc pi Njamalac ndê Atu naŋ sôm bu inj gic waê bu hôc ɳandê atu, ma lau oc sêpu inj ma sêtec inj. Mac aŋyalê yom dau ɳahu, me mba?”

*Yisu soc ɳalau sac su yêc balê daŋ
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)*

¹⁴ Yisu ma ɳacsêŋomi tö dinan sêsip akêŋ lôc dau sêmeŋ ma sêlic bu kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ɳatô ma Yisu ndê ɳacsêŋomi ɳatô sêšôm dau sêmbo, ma lau ton atu sêŋgihi ɳac ahuc. ¹⁵ Têŋ ndoc lau hoŋ dinan sêlic Yisu naŋ sêhêdaê ɳandô, ma sênti sêtêŋ inj si ti sêhê mwalêc inj. ¹⁶ Ma Yisu ndac ɳac bu, “Mac asôm daôm pi yom bocke?” ¹⁷ Ma ɳamalac daŋ naŋ mbo lau ton atu ɳalôm, naŋ ô yom ma sôm, “Kêdôhôŋwaga, aö gakôc aneŋ balê dindec gameŋ, bu ɳalau sac daŋ mbo inj ɳalôm ma kôm inj awha mba. ¹⁸ Têm ɳatô ɳalau sac dau kôc inj dôŋ ma tuc inj sip nom gi, kôm inj whapwic sa ma seŋ lhô, ma inj amba ti gahi ɳan̄ga sa. Aö gandac am nem ɳacsêŋomi bu sêsoc ɳalau dau su, magoc ɳac sêtôm

dom.” ¹⁹ Yisu ɳgô yom dau ma sôm, “O mac lau, aö gambo gawhiŋ mac ɳasawa hic baliŋ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêŋ daŋ? Aö wambo wawhiŋ mac ɳapaŋ dom! Mac nem akêŋ whiŋ mbasi. Akôc balê dau sa amen.”

²⁰ Dec sêkôc balê dau sêtêŋ Yisu sêmeŋ, ma têŋ têm ɳalau sac gêlic iŋ, naŋ ɳagahô iŋ kêmwanaŋ balê dau ti ɳaŋga, goc tuc iŋ sip nom gi, ma iŋ kêpi ti whapwic sa yéc nom. ²¹ G oc Yisu ndac balê dau ɳadamba, “Nalau sac kôm iŋ bocdinaj tôm yala hingga?” Ma damba sôm, “Iŋ mbo bocdinaj têŋ têm iŋ balêkoc sauŋ ɳapaŋ e kwahic dec. ²² Ma ndoc daêsam ɳalau sac dau tuc iŋ peŋ sip bu me sip ya, ma kôm bu ndic iŋ ndu ninga. Tigeŋ am bu nditôm, dec tamwalô alu ma nem alu sa.” ²³ Goc Yisu sôm têŋ iŋ, “Bocke dec am sôm têŋ aö, ‘Am bu nditôm?’ Mac bu akêŋ whiŋ, dec gêŋ hoŋ oc nditôm.” ²⁴ Ma ɳagahô balê ɳadamba ta yom ma sôm, “Aö gakêŋ whiŋ. Nem aö sa bu wakêŋ whiŋ ɳaŋga.”

²⁵ Yisu gêlic bu lau daêsam sênti sêmeŋ, dec hec yom ɳalau sac ma sôm, “Am ɳalau danjasuŋ bic ma awha mba-ɳga, aö wandic atu am bu hu balê dindec sinj, ma sôc iŋ ɳalôm tiyham dom!” ²⁶ Goc ɳalau sac dau mbwêc asê ma kêmwanaŋ balê dau ɳalêŋ sac, goc sa awê gi. Ma balê dau yêc gitôm ɳgac batê daŋ, dec lau daêsam sêşôm, “Iŋ mbac ndu su.” ²⁷ Tigeŋ Yisu kêm iŋ sip amba, ken iŋ sa, ma iŋ tisa kalhac.

²⁸ Tiŋambu Yisu sôc andu daŋ gi, ma iŋ ndê ɳgacsêŋomi sêndac iŋ gelec, “Bocke dec yac atôm dom bu asoc ɳalau dinaŋ su?” ²⁹ Ma iŋ sôm, “Mac bu asoc ɳalau kain dinaŋ su, naŋ ateŋ mbec ɳaŋga. ɳalêŋ daŋ mba.”

*Yisu sôm tiyham bu iŋ oc mbac ndu ma tisa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)*

³⁰⁻³¹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêhu gameŋ dinaj sinj, ma sêŋsêlêŋ sêmbo gameŋ Galili-ŋga. Yisu bu êndôhôŋ ŋac têŋ têm dinaj, dec tec bu lau sêŋyalê gameŋ naŋ ŋac sêmbo. Iŋ sôm têŋ ŋac, “Tiŋambu oc sêkêŋ Njamalac ndê Atu sip lau ŋatô amba. Ŋac oc sêndic iŋ ndu, magoc têŋ bêc tö niŋga su, iŋ oc tisa tiyham.” ³² Magoc ŋac si gauc sa pi iŋ ndê yom dom, ma sêtöc dau bu sêndac iŋ pi yom dau ŋahu.

*Asa ti ŋjamalac ŋamata-ŋga?
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

³³ Nac sêŋsêlêŋ e sêhôc asê malac Kapenaom, goc si sêndöc andu danj. Ma Yisu ndac ŋac, “Mac aseŋ daôm pi gêŋ sake yêc seŋ?” ³⁴ Magoc ŋac sem dôŋ, bu yêc seŋ ŋac sem yomgalôm sêwhinj dandi pi ŋac si asa iŋ ŋgac ŋamata-ŋga. ³⁵ Yisu ndöc sic ma ta ŋgacsêŋomi 12 sêtêŋ iŋ si, ma sôm têŋ ŋac, “A sa naŋ bu ti ŋjamalac ŋamata-ŋga yêc Anötö aŋgô-ŋga, naŋ êŋgwiniŋ dau ti ŋgac ŋambu-ŋga, ma nem akiŋ lau hoŋ.” ³⁶ Goc iŋ kôc balêkoc sauŋ danj ma kêŋ iŋ kalhac ŋac ŋalhu. Ma iŋ kêgape iŋ ma sôm, ³⁷ “Asa naŋ bu kôc balêkoc sauŋ danj tôm iŋ dindec, naŋ sa tu aö neŋ ŋaê-ŋga, naŋ gitôm iŋ kôc aö dauŋ sa. Ma asa naŋ kôc aö sa, naŋ kôc aö taŋwasêŋ sa dom, magoc kôc Damaŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ sa bocdinaŋ.”

*Lau naŋ sêkôm gweleŋ tu Yisu-ŋga, naŋ sêwhê dau kôc dom
(Luk 9:49-50)*

³⁸ Têŋ bêc danj Jon sôm têŋ Yisu bu, “Kêdôhôŋwaga, yac alic ŋgac danj kôm gweleŋ ma

soc ḥalau sac su yēc lau ḥa am nem ḥaē. Yac ac yao inj, bu inj kēkuc am whinj yac dom.” ³⁹ Magoc Yisu sôm, “Alhac inj ahuc dom, bu ḥamalac naŋ kôm gēj dalô ḥa aneŋ ḥaē, naŋ gitôm dom bu kac ndê awha kwi ḥagahô, ma sôm yom sac pi aö. ⁴⁰ Asa naŋ kēj kisa yac dom, naŋ yac neŋ daŋ. ⁴¹ Yomandô aö wasôm tēj mac bu asa naŋ kôm gēj sauŋ daŋ bu nem mac sa tu mac aŋkuc aö Kilisi-ŋga, gitôm inj kēj bu laclhu daŋ tēj mac anôm, naŋ Anötö oc ēŋlhiŋ inj siŋ dom. Inj oc kēj ḥagêyô ḥayham tēj inj.”

Puc pi lêtôm
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² Ma Yisu sôm, “Namalac daŋ bu tim balêkoc sauŋ daŋ naŋ kēj whinj aö bu kôm mêtê sac, naŋ kôm giso atu. Oc ḥayham bu dasô hoc atu daŋ pi inj kachu, ma tambalinj inj sip gwêc ndi niŋga. Ma bocdinaj oc tôm dom bu inj tim balêkoc dau, ma tiŋambu tap Anötö ndê matôc sa.

⁴³⁻⁴⁴ “Am amam bu kôm sac, naŋ tim kic. Am bu tap undambê sa, ma ndöc tamli ti amam gatuc, naŋ ḥayham hôc gêlêc am kôm sac ḥa amam lu-lu e am sip ya lambwam-ŋga naŋ sa ḥapaŋ, naŋ ndi.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ma gahim bu kôm sac, naŋ tim kic. A m bu tap undambê sa, ma ndöc tamli ti gahim gatuc, naŋ ḥayham hôc gêlêc am kôm sac ti gahim lu-lu e Anötö tuc am sip ya lambwam-ŋga naŋ sa ḥapaŋ, naŋ ndi. ⁴⁷ Ma am nem tanôm bu kôm sac, naŋ kip sa. Am bu ndöc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga ti tanôm tigenj, naŋ ḥayham hôc gêlêc am kôm sac ti tanôm lu-lu e Anötö tuc am sip lambwam ndi.

⁴⁸ Yēc gameŋ dinaŋ lau oc sêhôc ḥandê ḥapaŋ, tôm

yom naŋ Aisaya to yēc bocdec bu, ‘*Dombo oc mbac ndu dom, ma ya oc sa ɳapaj.*’

49 “Bocdinaj ayob daôm tu lêtôm-ŋga, bu Anötö oc kēj ya êmbô lau hoŋ,* gitôm lau sêkêŋ gwêc so pi wata tu bu yēc ɳayham ɳasawa baliŋ. **50** Gwêc so dau inj gêŋ ɳayham, magoc ɳamakic bu ninga, oc dakôm ɳamakic sa tiyham ɳalêŋ nde? Bocdinaj ambo lau nom-ŋga ɳalôm atôm gwêc so, ma ambo awhinj daôm ti yom malô.”

10

*Anötö tec bu awhê lu ɳjac sêhu dau siŋ
(Mat 19:1-12)*

1 Yisu ti ndê ɳgacsêŋomi sêhu gameŋ dinaŋ siŋ, ma sêtêŋ gameŋ Judia-ŋga si. Goc sêpi Bu Jordan ɳadaŋga naŋ yēc têŋ gameŋ ac pi-ŋga, naŋ si. Yēc gameŋ dinaŋ lau daêsam sêkac sa tiyham ma sêtêŋ inj si, ma inj kékuc inj ndê mêtê ma kêdôhôŋ ɳac.

2 Ma lau Palêsaŋ ɳatô sêmenj ma bu sêtim Yisu, dec sêndac inj bocdec bu, “Ngac daŋ bu hu ndê awhê siŋ, naŋ oc êŋgilì yomsu, me mba?” **3** Ma Yisu ndac ɳac ô, “Moses to yomsu bocke?” **4** Goc sêšôm, “Moses sôm bu ɳgac daŋ gitôm bu to bapia hu nawhê siŋ-ŋga, goc hu ndê awhê siŋ.” **5** Ma Yisu sôm, “Aêc. Moses to yomsu dinaŋ tu mac nem ɳalôm ɳadandi-ŋga. **6** Magoc têŋ têm Anötö kēj undambê ti nom,

* **9:49:** Yom naŋ yēc ɳabatiŋ 49 naŋ ɳahu yēc awê dom, magoc lau ɳatô gauc gêm bocdec bu. Anötö tac whinj bu lau sêkêŋ whinj Yisu-ŋga sêhu mêtê sac hoŋ siŋ ma sêsa lêŋ gitêŋ eŋ. Gêŋ bocke naŋ bu lhac ɳac ahuc tu sêtap gameŋ undambê-ŋga sa, naŋ sêhu siŋ tôm yom naŋ yēc ɳabatiŋ 43-47 whê sa. Ma Anötö oc kēj ya êmbô lau gitôm lau sêpec gol ɳa ya tu bu ɳadômbwi ninga ma gol ɳawasi solop yēc.

naŋ iŋ kêmasaŋ ɻamalac ɻgac ti awhê. ⁷ Ma tu dinaŋ-ŋga ‘ɻgac daŋ oc hu damba lu dinda siŋ, ma sap iŋ nawhê dôŋ, ⁸ ma iŋlu sêti gêŋ tigeŋ.’ Yom dau whê sa bu iŋlu sêmbo sêtôm ɻamalac lu dom, iŋlu sêti gêŋ tigeŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga. ⁹ Bocdinaŋ yham dom andô bu ɻamalac sêkac gêŋ naŋ Anötö dau kêŋ pitigeŋ, naŋ su.”

¹⁰ Tiŋambu Yisu ti ndê ɻgac-sêŋomi sêndöc andu daŋ, ma sêndac iŋ pi yom dinaŋ ɻahu. ¹¹ Ma iŋ sôm, “Ngac naŋ hu iŋ ndê awhê siŋ ma gêm awhê wakuc, naŋ kôm gêŋ mockainj-ŋga têŋ iŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga. ¹² Ma awhê naŋ hu nakweŋ siŋ ma gêm ɻgac wakuc, naŋ kôm gêŋ mockainj-ŋga bocdinaŋ.”

*Yisu gêm mbec balêkoc
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

¹³ Têŋ bêc daŋ lau sêhonj si balêkoc sêtêŋ Yisu si, bu iŋ kêŋ amba sac ɻac. Magoc iŋ ndê ɻgac-sêŋomi sêsôm dinda ti dambai. ¹⁴ Têŋ têm Yisu gêlic gêŋ dau iŋ tac ɻandê, ma sôm têŋ ɻac, “Atec balêkoc dinaŋ sêtêŋ aö sêmeŋ. Alhac ɻac ahuc dom, bu Anötö ndê gôliŋ gic lau naŋ sêtôm balêkoc sauŋ dindec, naŋ ɻawaâ. ¹⁵ Aö wasôm yomandô têŋ mac bu asa naŋ bu sôc Anötö ndê gôliŋ ɻapu gitôm balêkoc sauŋ daŋ dom, naŋ oc nditôm dom bu sôc ndi.” ¹⁶ Goc iŋ kôc balêkoc dau sa ma kêgape ɻac. Ma iŋ kêŋ amba sac ɻac, ma gêm mbec ɻac.

*Ngac ti lêlôm
(Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)*

¹⁷ Yisu ti ma kêsêlêŋ mbo seŋ whinj ndê ɻgacsêŋomi. Ma ɻgac daŋ kêtî meŋ ma pôŋ haduc yêc iŋ aŋgô-ŋga, ma ndac iŋ bocdec bu, “K êdôhôŋwaga ɻayham, aö wakôm bocke dec tiŋambu

Anötö oc kôc aö sa wandöc taŋli ɻapaŋ.” ¹⁸ Goc Yisu sôm têŋ inj, “Tu sake-ŋga am sam aö bu ɻayham? Anötö tigeŋ inj ɻayham. ¹⁹ Am kêyalê yomsu naŋ Anötö kêŋ têŋ Moses, ‘Ndic ɻamalac ndu dom. Kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga dom. Nem kanj gêŋ dom. Sôm yom tasaj pi lau dom. Ēmsau lau bu kôc ɻac si gêŋ dom,’ ma ‘Toc damam lu dinam sa.’” ²⁰ Ma inj sôm, “Kêdôhôŋ-waga, aö kakuc yomsu hoŋ dinanj, têŋ ndoc aö gambo balê ɻapaŋ e kwahic dec.” ²¹ Yisu tahê inj ma tac whinj inj kêlêc. Ma inj sôm, “Gêŋ tigeŋ yêc tu am kôm-ŋga. Am ndi, kêŋ am nem gêŋ hoŋ têŋ lau sênenlhi, ma kêŋ ɻa-awa têŋ lau ɻalôm sawa. Ma bocdinaŋ am nem awa ɻandô oc yêc undambê. Ma tiŋambu am mweŋ ma êmkuc aö.” ²² Magoc têŋ têm ɻgac dau ɻgô Yisu ndê yom dinaŋ inj wec, ma kölhö ti ɻalôm ɻawapac gi. Ʌahu bu inj ɻgac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa
(Mat 19:23-30; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu tahê lau hoŋ, ma sôm têŋ inj ndê ɻgacsêŋomi, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ɻac ahuc e gitôm dom bu sêšôc Anötö ndê gôlinj ɻapu ɻagahô.” ²⁴ Ɂac sêŋgô inj ndê yom dinaŋ e sêhêdaê. Ma Yisu sôm têŋ ɻac tiyham, “O aneŋ balêkoc atac whinj-ŋga, ɻamalac bu sêšôc Anötö ndê gôlinj ɻapu, naŋ gêŋ sauŋ dom.” ²⁵ Bôc atu danj gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ɻalasê ɻagahô, hôc gêlêc ɻgac ti lêlôm danj bu sôc Anötö ndê gôlinj ɻapu.” ²⁶ Yisu ndê ɻgac-sêŋomi sêŋgô yom dinaŋ ma sêhêdaê ɻandô. Ma sêšôm têŋ dandi, “Bu bocdinaŋ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiŋ nem lau si-ŋga sa? Oc ɻawapac atu!” ²⁷ Yisu tahê ɻac ma sôm, “Gêŋ naŋ

ŋamalac sêtôm dom bu sêkôm, naŋ Anötö gitôm bu kôm, bu Anötö gitôm bu kôm gêŋ hoŋ.”

²⁸ Goc Pita sôm têŋ iŋ, “Yac oc bocke? Yac ahu gêŋ hoŋ siŋ tu aŋkuc am-ŋga.” ²⁹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö wasôm yomandô têŋ mac. Asa naŋ bu hu andu, me asidôwai, me lhuwêi, me dinda lu damba, me balêkoc, me nom siŋ tu aö-ŋga ma tu gwelenŋ ŋawaê ŋayham-ŋga, ³⁰ naŋ Anötö oc kêŋ gêŋ kainj dinaj daësam têŋ iŋ ô, têŋ ndoc iŋ mbo nom. Ma iŋ oc tap kisa ti ŋawapac sa tu aö-ŋga whinj. Ma têŋ têm ŋambu-ŋga, Anötö oc kôc iŋ sa, ma kêŋ iŋ ndoc tali ŋapan yêc undambê. ³¹ Tigeŋ lau daësam naŋ kwahic dec sêti lau ŋamata-ŋga, naŋ oc sêti lau ŋambu-ŋga, ma lau ŋambu-ŋga oc sêti lau ŋamata-ŋga.”

*Yisu sôm tiyham bu iŋ oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Yisu wê iŋ ndê ŋacsêŋomi ma sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ bu sêtêŋ Jerusalem sêndi. Inj ndê ŋac-sêŋomi sêŋsêlêŋ ti sêhêdaê, ma lau ŋatô naŋ sêŋsêlêŋ sêwhinj ŋac, naŋ sêtöc dau.* Bocdinaŋ Yisu kôc ŋacsêŋomi 12 sêsa si sêlhac dau-ŋga, ma sôm yom tiyham pi gêŋ naŋ oc hôc asê iŋ. ³³ Inj sôm, “Kwahic dec yac bu dapi malac Jerusalem dandi, ma ŋac danj oc hoc Namalac ndê Atu asê ma kêŋ iŋ sip dabuŋsiga atu-tu ti kêdôhôŋ-waga yomsu-ŋga amba. ŋac oc sêkic yom bu sêndic iŋ ndu, ma sêkêŋ iŋ sip lau Rom-ŋga amba. ³⁴ ŋac oc sêsu iŋ susu, sêhê gasôp pi iŋ, sêndic iŋ ŋamlic ŋandê ma sêndic iŋ

* **10:32:** Lau naŋ sêŋkuc Yisu naŋ sêhêdaê ti sêtöc dau, ŋahu bu ŋac gauc gêm yom naŋ Yisu sôm têŋ ŋac su, pi gêŋ naŋ oc hôc asê iŋ têŋ têm iŋ bu pi Jerusalem ndi. Alic Mak 8:31; ma 9:30.

ndu. Magoc tiŋambu bēc tö niŋga su, goc iŋ oc tisa tiyham.”

*Jems lu Jon bu sêhôc gêlêc ɳgacsêŋomi ɳatô
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu, sêtêŋ Yisu si ma sêšôm, “Kêdôhôŋwaga, alu atac whin gêŋ daŋ, ma bu andac am bu kôm gêŋ dau ɳandô sa.” ³⁶ Goc Yisu ndac, “Amlu atac whin bu aö wakôm sake?” ³⁷ Ma sêšôm, “Alu atac whin bu têŋ ndoc am ndöc nem pôŋ kiŋ-ŋga ti ɳawasi atu, naŋ am kêŋ alu andöc awhin am, daŋ ndöc amam andô-ŋga ma daŋ ndöc gasê-ŋga.” ³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Amlu anyalê gêŋ naŋ amlu andac, naŋ dom. Amlu atôm bu anôm gêŋ sip laclhu ɳawapac-ŋga naŋ aö wanôm, a? Ma atôm bu aliŋ saŋgu† naŋ aö oc walinq, a?” ³⁹ Ma iŋlu sêšôm, “Aêc, alu atôm.” Goc Yisu sôm, “Yomandô! Amlu oc anôm gêŋ sip laclhu tôm aö wanôm, ma aliŋ saŋgu tôm naŋ aö walinq. ⁴⁰ Magoc aö dec oc wanyalinq lau sa bu sêndöc aö aman andô-ŋga ti aman gasê-ŋga, naŋ dom. Anötö ti ɳadau bu êŋyalinq lau sa bu sêndöc dinan.”

⁴¹ Têŋ ndoc ɳgacsêŋomi 10 sêŋgô yom dau ɳawaê, naŋ ɳac tac ɳandê têŋ Jems lu Jon. ⁴² Goc Yisu mbwêc ɳac sêtêŋ iŋ si, ma sôm, “Mac anyalê bu lau sambuc si góliŋwaga sêtoc dau sa têŋ ɳac si lau, ma ɳac si lau bata sêŋgwiniŋ lau naŋ sêmbo ɳac ɳapu. ⁴³ Tigen mac aŋkuc ɳac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa bu ti ɳamalac tiwaê yêc Anötö aŋgô-ŋga, naŋ nem akiŋ mac. ⁴⁴ Aêc! Asa bu ti mac nem

† **10:38:** Yisu ndê yom pi laclhu naŋ iŋ oc nôm, ma saŋgu naŋ iŋ oc liŋ, naŋ ɳahu sip ɳawapac daêsam naŋ oc hôc asê iŋ.

ŋamalac ŋamata-ŋga, naŋ êŋgwininj dau ma ti mac hoŋ nem ŋgac akiŋ ŋambwa. ⁴⁵ Nahu bu lēŋ dau ti aneŋ lēŋ. Namalac ndê Atu meŋ tu bu lau sênenem akiŋ in-ŋga dom. Mba. In meŋ bu nem akiŋ lau, ma bu kēŋ dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ŋatôp.”

*Yisu kôm ŋgac tapec Batimeas ŋayham sa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

⁴⁶ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ e sêhôc asê malac Jeriko, ma lau toŋ atu sêŋkuc ŋac. Têŋ ndoc ŋac bu sêhu Jeriko siŋ, naŋ sêtap ŋgac tapec daŋ sa, naŋ ndöc seŋ ŋamakê ma teŋ gêŋ. In Batimeas, ŋgac daŋ ŋaê Timeas ndê atuŋgac. ⁴⁷ Têŋ têm in ŋô bu Yisu Nasaret-ŋga kêsêlêŋ mbo seŋ, naŋ gic hu mbwêc yom asê bocdec bu, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!” ⁴⁸ Goc lau daêsam sêhec yom in ma sêšôm bu in nem dôŋ. Magoc in mbwêc ti ŋaŋga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö.” ⁴⁹ Yisu ŋô ŋac si yom ma kwê dôŋ kalhac, goc sôm têŋ lau, “Mac asôm têŋ in bu meŋ.” Goc sêta yom têŋ ŋgac tapec dau ma sêšôm, “Tisa ti atac ŋayham! In ta am bu mweŋ.” ⁵⁰ Goc ŋgac dau kac ndê ŋakwê andô-ŋga baliŋ su yêc nom, ma tisa ŋagahô ma têŋ Yisu gi. ⁵¹ Ma Yisu ndac in, “Am tac whinj bu aö wakôm sake têŋ am?” Ma ŋgac tapec dau sôm, “Kêdôhôŋ-waga, aö tac whinj bu tanôŋ ŋayham sa.” ⁵² Goc Yisu sôm, “Am ndi! Am nem kêŋ whinj aö dec kôm am ŋayham sa.” Ma ŋagahô in tandô ŋawa sa, ma in kékuc Yisu mbo seŋ.

*Yisu sôc Jerusalem gi
(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jon 12:12-15)*

¹ Yisu ti ndê sêjomi sêjsêlêj sêhêganôj Jerusalem e sêsuŋ sa malac Betani ma malac Betpagi yêc Lôc Olib. Goc Yisu kékij ndê ŋgacsêjom lu, ² ma sôm têj iŋlu, “Asôc malac dindê andi, ma yêc dindê amlu oc atap donki daŋ sa, naŋ sêso dôŋ kalhac. Iŋ donki ŋatu wakuc, naŋ ŋamalac daŋ ndöc ŋahô muŋ su dom. Aŋgapwêc su ma akôc sa amen. ³ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu aŋgapwêc donki dau, naŋ asôm têj ŋac bu, ‘Pômdau tac whiŋ bu donki dindec nem iŋ sa ŋasawa sauŋ, goc iŋ oc kêj mbu meŋ.’”

⁴ Bocdinaŋ dec iŋlu sêsoç malac dau si ma sêtap donki dan sa, naŋ lau sêso dôŋ kalhac seŋ ŋadali k êpiŋ andu dan. Iŋlu bu sêngapwêc su, ⁵ ma lau ŋatô naŋ sêlhac sêmpin, naŋ sêndac iŋlu, “Amlu akôm sake, dec bu aŋgapwêc donki dau su?” ⁶ Ma iŋlu sêo ŋac si yom tôm Yisu sôm têj iŋlu, dec sêhu donki dau siŋ têj iŋlu. ⁷ Sêwê iŋ sa sêtêj Yisu si, ma sêhu si ŋakwê awê-ŋga sac donki, goc Yisu pi gi ndöc ŋahô. ⁸ Ma lau daêsam sêhê si ŋakwê yêc seŋ. Ma lau ŋatô sêhêako a ŋalaun yêc seŋ ŋamakê ma sêkêj yêc seŋ. ⁹ Lau naŋ sêmuŋ Yisu ti lau naŋ sêŋkuc iŋ, naŋ sêmbwêc “Hosana! Anötö nem mbec ŋgac naŋ meŋ gêm Pômdau aŋgô. ¹⁰ Anötö nem mbec iŋ naŋ meŋ bu puc aban Dawid ndê gôlinj dôŋ. Hosana têj Anötö lôlôc-ŋga.”

¹¹ Yisu hôc asê Jerusalem, goc sôc lôm dabuŋ ŋabatêmndö gi, ma gêlic gêŋ sambob naŋ yêc dindê. Magoc ac gi su dec iŋ ti ndê ŋgacsêjomí 12 sêmbu sêsa malac Betani si bu sêyêc dindê.

*Yisu pucbo a kiŋ daŋ
(Mat 21:18-19)*

¹² Têŋ bêbêc Yisu ti ndê ḥgac-s êjomí sêhu Betani sin ma sêŋsêlêŋ sêmbo senj, ma gêŋ yô Yisu. ¹³ In gêlic a kiŋ daŋ naŋ kalhac ahê, goc têŋ a dau gi. Têm dinaj inj têm naŋ a kiŋ sem ḥandô dom, magoc Yisu gêlic bu a dinaj ḥalaŋ kêsôlô su dec kêŋ bata bu mboe kiŋ ḥandô oc sêŋgalêŋ. Magoc ḥandô mbasi, inj tap ḥalaŋ ḥambwa sa. ¹⁴ Goc inj pucbo a dau ma sôm, “Lau daŋ oc sêneŋ ḥandô yêc a dindec tiyham dom.” Ma inj ndê ḥgacsêjomí sêŋgô yom dau.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-46)*

¹⁵ Yisu ti ndê sêjomí sêŋsêlêŋ si e sêhôc asê Jerusalem, ma sêtêŋ lôm dabuŋ si. Yêc lôm dabuŋ ḥabatêmndö lau sêtidulu gêŋ ti semlhi gêŋ sêmbo, ma Yisu gic hu soc ḥac sêsa awê. In kac lau sêô mone-ŋga si tebo sa, ma kac lau naŋ sêyob balusi bu lau sênenlhi,* naŋ si pôŋ sa whinj. ¹⁶ Ma inj gic yao lau bu sêkôc wapa sêtidulu-ŋga sôc lôm dabuŋ ḥagamenj tiyham dom. ¹⁷ Ma inj kêdôhôŋ lau ma sôm, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aö neŋ andu gic waê bu lau akêŋ gameŋ hoŋ sêteŋ mbec sêmbo-ŋga.’ Mac anyalê yom dau, ma bocke dec mac akôm Anötö ndê andu ti lau kaŋ si gameŋ?”

¹⁸ Tiŋambu dabuŋsiga atu-tu ma lau naŋ sêndôhôŋ yomsu, naŋ sêŋgô ḥawaê pi gêŋ naŋ Yisu kôm, ma sêŋyalê bu lau sambob sêhêdaê tu inj ndê yom-ŋga. Tu dinaj-ŋga dec sêtöc Yisu, ma

* **11:15:** Alic yom ḥapu-ŋga (footnote) yêc Mat 21:12.

sêŋsalê lêŋ bu sêndic iŋ ndu. ¹⁹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêmbo Jerusalem e ac gi sip, dec sêmbu sêsa si.

*Yom pi lêŋ dakêŋ whiŋ ti dateŋ mbec-ŋga
(Mat 21:20-22)*

²⁰ Nagalaŋsê bêbêc Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ bu sêmbu sêtêŋ Jerusalem sêndi, ma sêhôc asê a kiŋ naŋ Yisu pucbo. Nac sêlic bu a dau mbac, ŋasaŋgac ti ŋawakac hoŋ tibasô. ²¹ Ma Pita gauc gêm Yisu ndê yom, dec sôm têŋ iŋ, “Kêdôhôŋwaga, lic a kiŋ naŋ am pucbo, naŋ mbac su.” ²² Goc Yisu ô yom ma sôm têŋ ŋac, “Akêŋ whiŋ Anötö. ²³ Aö wasôm yomandô têŋ mac, bu asa naŋ bu sôm têŋ lôc daŋ bu, ‘Puc daõm sa ma sip gwêc ŋalôm ndi,’ ma atac lu-lu dom magoc kêŋ whiŋ bu Anötö oc kôm yom dau ŋandô sa, dec gêŋ dau oc ŋandô sa. ²⁴ Boc-dinaŋ aö bu wasôm têŋ mac bu gêŋ bocke naŋ mac bu aten Anötö bu kêŋ têŋ mac, naŋ akêŋ whiŋ bu mac akôc su, ma aö wasôm yom ŋandô, iŋ oc kêŋ têŋ mac. ²⁵⁻²⁶ Ma têŋ ndoc mac bu aten mbec, ma bu gauc nem lau naŋ sêkôm sac têŋ mac, naŋ goc asuc ŋac si sac kwi. Ma mac nem Damam naŋ mbo undambê, oc suc mac nem sac kwi bocdinaj.”

*Gêndac pi Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Yisu ti iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêhôc asê malac Jerusalem tiyham ma sêtêŋ lôm dabuŋ si. Yisu kêsêlêŋ mbo lôm dabuŋ ŋabatêm-ndö, ma dabuŋsiga atu-tu ti kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ma lau bata sêtigasuc iŋ. ²⁸ Ma sêndac iŋ, “Am kôc ŋaclai yêc nde, bu kôm gêŋ hoŋ naŋ am kôm? Asa

kēj tēj am?” ²⁹ Goc Yisu sôm tēj ηac, “Gēj ηamata-ηga aö wakēj gêndac daŋ tēj mac. Mac bu aô aneŋ yom, dec wasôm aneŋ ηaclai ηahu asê tēj mac. ³⁰ Asa kēj ηaclai tēj Jon dec inj kēku lau? Anötö kēj ηaclai tēj inj, me mba? Asôm tēj aö.”

³¹ Ηac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêşôm tēj dau, “Yac bu dasôm bu Anötö kēj ηaclai tēj Jon, goc Yisu oc ndac yac, ‘Tu sake-ηga mac akēj whinj Jon dom?’ ³² Magoc yac bu dasôm bu Jon kēku lau kēkuc ηamalac nom-ηga si gauc ηambwa, goc lau oc sêlic yac sac.” Ηac sêŋyalê bu lau daêsam sêlic Jon bu propet daŋ, dec sêtöc dau. ³³ Bocdinaj sêşôm tēj Yisu, “Yac anystalê dom.” Ma inj sôm tēj ηac, “Bocdinaj aö wasôm aneŋ ηaclai ηahu asê tēj mac dom.”

12

*Yom gôlinj pi lau sêyob ôm wain-ηga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Ma inj gic hu yom gôlinj daŋ ma sôm tēj lau bata Israel-ηga dinaŋ, “Ngac daŋ sô ôm wain-ηga daŋ. Inj sô tuŋ sa, kêmasaŋ gameŋ tu lau sêmasaŋ wain ηakwi-ηga, ma kwê andu balinj daŋ bu lau sêlhac ma sêtip lau kaŋ. Tiŋambu inj kēj ôm dau tēj lau ηatô sêyob, ma kölhö gi mbo gameŋ daŋ. ² Tēj têm sêndic wain ηandô sa-ηga, naŋ ηadau kêkiŋ ηgac akiŋ daŋ tēj lau sêyob ôm-ηga, tu bu sêkêŋ wain ηandô ηatô tēj inj. ³ Tigenj ηac sêlô inj dôŋ, sic inj ηamlic ηandê, ma sêkêŋ inj kölhö amba sawa gi. ⁴ Goc ηadau kêkiŋ ηgac akiŋ daŋ tiyham, tigenj ηac sic inj pi ηagôlônj, ma sêkôm mêtê sac tēj inj. ⁵ Tiŋambu ηadau kêkiŋ ηgac titö-ηga, magoc ηac sic inj ndu. Ma inj kêkiŋ lau

daêsam tiyham, ma ñac sic ñatô ñamlic ñandê, ma sic ñatô ndu. ⁶ Tiñambu ñgac tigen mbo, nañ ñadau ndê atuñgac, nañ in tac whinj ndu andô. Goc ñadau kêkiñ ndê atu dau têñ ñac gi, ma gauc gêm têñ dau, ‘Lau nañ sêyob aneñ ôm, nañ oc sêtoc aneñ atuñgac dindec sa.’ ⁷ Tigen têñ têñ ñadau ndê atu hôc asê, nañ lau sêyob ôm-ñga sêşôm têñ dau, ‘Ngac dinañ in ñadau ndê atuñgac nañ oc wêkaiñ ôm dindec ti ndê gêñ lêñsêm. Bocdinaj dandic inj ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neñ.’ ⁸ Ma sêkôc atuñgac, sic inj ndu ma sêtuc inj sa awê gi.’

⁹ Goc Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ñadau oc kôm sake têñ lau nañ sêyob inj ndê ôm? Inj oc meñ ma ndic ñac ndu, ma kêñ ôm dau têñ lau ñatô sêyob. ¹⁰ Gauc nem yom nañ sêto yêc bocdec bu, ‘*Hoc nañ lau sêkwê andu-ñga sêtec, nañ kwahic ti hoc ñamata-ñga yêc andu dau.*’ ¹¹ *Pômdau kôm gêñ dau, ma yac alic ñayham.*’ Mac asam yom dau su, me?”

¹² Têñ dinañ lau bata Israel-ñga sêñyalê bu Yisu sôm yom gôlinj dau hêganôj ñac, dec sêñsalê lêñ bu sêkôc inj dôj. Magoc sêtöc lau toñ atu nañ sêmbo sêwhinj Yisu, ma tu dinañ-ñga sêhu inj siñ ma sêlhö si.

Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-ñga

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Tiñambu lau bata dinañ sêñsalê lêñ bu sêtim Yisu bu sôm yom so danj. Ñac sêñkiñ lau Palêsaï ñatô sêwhinj lau Israel-ñga ñatô nañ sêpuc Herod ma lau Rom-ñga si gôlinj dôj, nañ sêtêñ Yisu si. ¹⁴ Ñac sêhôc asê inj ma sêşôm, “Kêdôhôj-waga, yac anyalê bu am ñgac sôm yom ñandô-ñga. Am gauc gêm lau si waê dom, ma toc ñac hoñ sa ñalêj tigen.

Ma am kêdôhôŋ Anötö ndê lêŋ têŋ lau kêkuc yom ɻandô solop. Kwahic dec yac bu andac am bu iŋ solop bu yac dakêŋ takis t êŋ †Sisa, me mba? Yac oc danemlhi takis, me mba?”

¹⁵ Yisu ɻgô yom dau, tigen iŋ kêyalê bu ɻac gauc gêm bu sêtim iŋ, dec sôm, “Tu sake-ɻga mac bu atim aö? Akôc mone silba daŋ ma atôc têŋ aö.” ¹⁶ Goc sêkêŋ mone daŋ têŋ iŋ, ma iŋ ndac ɻac, “Asa ndê ɻagatu ti ɻaê yêc mone dindec?” Ma sêô yom ma sêsôm, “Sisa ndê.” ¹⁷ Dec Yisu sôm, “Bocdinaŋ atoc Sisa sa ɻa gêŋ naŋ gic iŋ ɻawaê, ma atoc Anötö sa ɻa gêŋ naŋ gic iŋ ɻawaê.” ɻac sêŋgô Yisu ndê yom dau, ma sêhêdaê tu iŋ ndê gauc-ɻga.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêŋ lau batê-ɻga

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-38)

¹⁸ Ma lau †Sadiusi ɻatô sêtêŋ Yisu si, bu sêkêŋ gêndac daŋ têŋ iŋ. ɻac lau Israel si toŋ daŋ, naŋ sêkêŋ whiŋ dom bu lau batê oc sêtisa tiyham. ¹⁹ Ma ɻac sêndac iŋ bocdec bu, “Kêdôhôŋwaga, Moses to yac neŋ yomsu daŋ bocdec bu. Ngac daŋ bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, naŋ ɻgac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ɻga. ²⁰ Têŋ ndoc daŋ asidôwai 7 sêmbo. Ngac ɻamata-ɻga gêm awhê sa, magoc mbac ndu, ma balêkoc mba. ²¹ Goc iŋ asi, ngac tilu-ɻga, gêm awhê sawa dau, magoc mbac ndu ma balêkoc mba. Ngac titö-ɻga bocdinaŋ, ²² ma asidôwa hale bocdinaŋ, hoŋ sem awhê sawa dau sa, magoc sêmbac ndu, ma balêkoc mba. Ma tiŋambu awhê dau mbac ndu. ²³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm

lau ḥatô sêṣôm, dec awhê dau oc ti asidôwa asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinaŋ hoŋ sem awhê tigen dinaj su têŋ ndoc sêmbo tali.”*

24 Ma Yisu sôm têŋ ḥac, “Mac akôc gauc so, bu mac anyalê Anötö ndê yom ti inj ndê ḥaclai dom. **25** Têŋ têm lau batê sêtisa, naŋ lau oc sênem dau dom. ḥac oc sêmbo sêtôm aŋela undambê-ŋga. **26** Ma yom daŋ tiyham tōc asê bu lau batê oc sêtisa. Mac asam su yêc Moses ndê buku. Têŋ ndoc Moses gêlic ya golom a daŋ, naŋ Anötö sôm têŋ inj bu, ‘*Aö Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö ma Jakob ndê Anötö.*’ **27** Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-ŋga Anötö sam dau bu lau tö dinaj si Anötö? Inj lau batê si Anötö dom, inj lau tali si Anötö. Mac nem gauc inj so sambuc.”

Yomsu ḥamata-ŋga

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga dan kalhac whinj lau naŋ sêkêŋ danga Yisu ma lau Sadiusi si yom, ma inj gêlic bu Yisu ô lau Sadiusi si yom ḥapep. Bocdinaj inj ndac Yisu, “Anötö ndê yomsu bocke ti yomsu ḥamata-ŋga?” **29** Ma Yisu sôm, “Yomsu ḥamata-ŋga naŋ hôc gêlêc yomsu hoŋ naŋ bocdec, ‘*Mac lau Israel-ŋga aŋgô!* Pômdau yac neŋ Anötö inj Pômdau tigeŋ. **30** Atac whinj Pômdau am nem Anötö ti am nem ḥalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc.’ **31** Ma yomsu tilu-ŋga bocdec yêc, ‘*Atac whinj lau meŋpaŋ am-ŋga, tôm am atac whinj am daôm.*’ Yomsu lu dinaj sêhôc gêlêc yomsu hoŋ su.”

* **12:23:** Lau Sadiusi gauc gêm bu ḥac si gêndac dau tōc asê bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

³² Goc kêdôhôjwaga yomsu-ŋga dau sôm têj Yisu, “Kêdôhôjwaga, am sôm solop. Yomandô, Anötö tigeñ mbo, ma anötö ŋandô dañ mbo dom. ³³ Ma yac bu atac whiñ A nötö ti neñ ŋalôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc, ma yac bu atac whiñ lau menpañ yac-ŋga tôm yac atac whiñ yac dauñ, nañ hôc gêléc bu yac dakêj wata ti da pi ya ndi, me bu dakêj gêj ŋatô ti da.” ³⁴ Yisu gêlic bu ŋgac dau ô yom ti gauc ŋayham, dec sôm têj iñ, “Emkuc gauc ŋayham dinañ dec am oc tôm bu mbo Anötö ndê gôliŋ ŋalôm.”

Yisu sôm yom dinañ, ma tiñambu lau sêtöc bu sêkêj gêndac têj iñ tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ Yisu kêdôhôj lau mbo lôm dabuñ ŋamakê, ma ndac ŋac, “Bocke ma lau †Skraib sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu? ³⁶ Dawid dau hoc yom asê tôm Nalau Dabuñ puc iñ dôñ, ma to yom pi Mesaya bocdec bu, ‘Anötö sôm têj aneñ Pômdau, “Am ndöc aö amaj andô-ŋga e nditôm aö wakêj nem ŋacyo sêšôc am gahim ŋapu.”’ ³⁷ Dawid dau sam Mesaya bu iñ ndê Pômdau, ma bocke dec lau sêsam iñ bu Dawid ndê Atu?” Ma lau hoñ sêngô Yisu ndê yom ti atac ŋayham atu.

*Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac
(Mat 23:1-7; Luk 20:45-47)*

³⁸ Ma Yisu kêdôhôj lau ma sôm, “Ayob daôm ŋapep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. Ŋac sêšôc ŋakwê balin ma sêŋsêlêj sêmbo malac lôm, bu ŋac atac whiñ bu lau sêtoc ŋac sa ma sêhê mwalêc ŋac. ³⁹ Ŋac atac whiñ bu sêndöc mala ŋamata-ŋga yêc lôm

wê-ŋga, ma sêndöc lau tiwaê si mala têŋ ndoc sêneŋ mwasinj. ⁴⁰ Yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga lau dau sêteŋ mbec balinj. Magoc têŋ ndoc lau sêlic ŋac dom, naŋ sênsau lauwhe sawa bu sêŋgaho ŋac si andu su. Anötö oc êmatôc ŋac, ma kêŋ ŋagêyô sac sambuc têŋ ŋac.”

*Awhê tuc daŋ kêŋ da daŋge
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Tiŋambu Yisu ndöc sic ndöc lôm dabuŋ ŋabatêmndö kêpiŋ apa naŋ lau sêkêŋ si da sip-ŋga, ma tahê lau hoŋ naŋ sêkêŋ si da sip apa dau. Lau ti lêlôm daêsam sêkêŋ awa atu. ⁴² Tigeŋ awhê tuc ŋalôm sawa daŋ meŋ ma kêŋ awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-ŋga. ⁴³ Goc Yisu ta ndê ŋgac-sêŋomi sêmeŋ ma sôm, “Yomandô, aö wasôm têŋ mac bu yêc Anötö aŋgô-ŋga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kêŋ da naŋ hôc gêlêc lau hoŋ si da su. ⁴⁴ Nahu bu lau ti lêlôm hoŋ sêkêŋ si da, magoc ŋac si awa daêsam gacgeŋ yêc ŋac-ŋga. Magoc awhê dindec iŋ awhê ŋalôm sawa, ma iŋ kêŋ ndê gêŋ hoŋ ti da.”

13

*Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ Jerusalem-ŋga
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Têŋ ndoc Yisu bu hu lôm dabuŋ ŋagameŋ sinj, naŋ iŋ ndê ŋgacsêŋom daŋ sôm têŋ iŋ, “Kêdôhôŋwaga, lic hoc atu-tu ma andu ŋayham kêlêc naŋ sêkwê sa sêlhac dec.” ² Magoc Yisu ô yom ma sôm têŋ iŋ, “Am lic andu atu-tu ti lôm dabuŋ dindec! Aö wasôm têŋ am, bu tiŋambu ŋacyo oc

sêseñ hoc atu-tu hoñ dindec su e hoc dañ oc ndöc
hoc dañ ñahô tiyham dom.”

*Gêñ wapac têm ñambu-ñga-ñga
(Mat 24:3-14; 10:17-22; Luk 21:7-19)*

³ Nac sêsa sêtêñ Lôc Olib si, ma tiñambu Pita, Jems, Jon ma Andru tawasê sêtêñ Yisu si ma sêndöc añgô têñ lôm dabuñ yêc malac Jerusalem. Ma ñac sêndac inj bocdec bu, ⁴ “Sôm têñ yac bu ñawapac nañ am sôm yom pi, nañ oc hôc asê Jerusalem têñ têm bocke, ma gêñ sake oc kêñ puc yac bu têm dau meñ kêpiñ?” ⁵ Goc Yisu sôm têñ ñac, “Ayob daôm ñapep bu lau dañ sêñsau mac dom. ⁶ Bu lau daësam oc sêmeñ sênem aö añjôñ ma sêşôm, ‘Aö Mesaya dauñ dec,’ ma oc sêñsau lau daësam. ⁷ Ma têñ ndoc mac añgô ñawaê bu lau sic siñ têñ dau me sêmasañ dau tu sêndic siñ-ñga, nañ asö dom. Bu gêñ hoñ dinanç gic waê bu meñ sa, m agoc têm ñambu-ñga yêc dôñ yêc. ⁸ Kinj nom-ñga oc sêkêñ kisa dau, ma lau gameñ dañ oc sêndic siñ têñ lau gameñ dañ. Tiyhô oc nem yêc gameñ hoñ, ma tôbôm oc sa. Gêñ hoñ dinanç oc ndic hu ñawapac têm ñambu-ñga-ñga, gitôm awhê nañ kêsahê balêkoc tun inj ma gêñ dau gic hu ñandê atu nañ inj oc hôc tu kôc balêkoc-ñga.

⁹⁻¹⁰ “Gêñ ñamata-ñga lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê têñ lau sambob, ma têñ dinanç têm ñambu-ñga oc meñ hôc asê. Ayob daôm ñapep. Lau oc sêwê mac atêñ lau sêmatôc yom-ñga andi, ma sêhi mac ña sö yêc lôm wê-ñga. Tu aö-ñga dec lau oc sêkêñ mac alhac gôliñwaga ti kinj añgô-ñga, magoc ndoc dinanç ti têm bu mac ahoc yom ñandô asê têñ ñac. ¹¹ Têñ têm nañ sêkôc mac dôñ ma sêwê mac atêñ lau sêmatôc mac-ñga andi, nañ ahêgo daôm tu yom

asôm-ŋga dom. Asôm yom naŋ Anötö oc kēj tēj mac tēj ndoc dinaŋ, bu mac daôm oc asôm yom dom, Ɂalau Dabuŋ oc sôm.

12 “Tēj ndoc ɣawapac-ŋga dinaŋ, lau naŋ sêkēj whinj dom oc sêhoc si asidôwai sêkêj whinj aö-ŋga asê bu sêndic ɣac ndu, ma dambai oc sêkôm tēj atui boc-dinaŋ. Balêkoc oc sêli dau sa tēj damba ti dindai, ma sêkêj ɣac sêtêj lau bu sêndic ɣac ndu. **13** Lau hoŋ oc sêtec mac tu aö neŋ ɣaé-ŋga. Magoc asa naŋ bu lhac ɣan̄ga ma hu aö siŋ dom e ndê têm pacndê, naŋ oc tap Anötö ndê mwasiŋ nem iŋ si-ŋga sa.”

*ɣawapac gameŋ Judia-ŋga
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)*

14 “Gêj sac sambuc naŋ oc kôm gameŋ tisac, naŋ lau oc sêkêj lhac gameŋ naŋ gic iŋ ɣawaé dom. (Asa naŋ sam yom dindec, naŋ kôc gauc ɣapep, bu ɣahu yêc siŋ dau.) Mac lau asa naŋ ambo gameŋ Judia-ŋga ma alic gêj dau, naŋ hoŋ alhö api gameŋ lôc-ŋga andi. **15** Alhö ɣagahô ma gauc nem mac nem gêj dan̄ dom. Lau naŋ sêŋwhaŋ dau sêndöc andu ɣasactô, naŋ sêšôc andu ɣalôm bu sêkôc si gêj dan̄ tôhôŋ dom. **16** Ma ɣac naŋ sêmbo ôm, naŋ bocdinan̄. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêj ɣatô dom. **17** Oyaé. Lauwhê tidaé, ma ɣac naŋ sêkêj su têj balêkoc, naŋ oc sêtap ɣawapac atu sa têj têm dinaŋ. **18** Ateŋ mbec bu gêj dinaŋ tap mac sa têj ndoc uhô-ŋga dom. **19** ɣahu bu ɣawapac ɣandô naŋ bu sa têj têm dinaŋ, naŋ oc hôc gêlêc ɣawapac hoŋ naŋ sêhôc asê nom têj têm naŋ Anötö kêj undambê ti nom e kwahic dec, ma tiŋambu oc sa bocdinan̄ tiyham dom. **20** Magoc Pômdau oc kêj ndoc dinaŋ

tiapê tu bu nem lau naŋ in kêyalin sa su, naŋ sa-ŋga. Bu mba, goc lau hoŋ oc sêniŋga.

²¹ “Têŋ ndoc dinaŋ ŋgac daŋ bu sôm têŋ mac bu, ‘Alic, Mesaya dau dindec,’ me ‘Alic, Mesaya dau dindê,’ naŋ akêŋ whiŋ ŋac dom. ²² Lau naŋ sêŋsau bu ŋac Mesaya, ma propet tasaŋ oc sêmeŋ ma sêkôm gêŋ dalô ti gêŋ atu-tu bu sêŋsau lau. Ma ŋac oc sêŋsahê bu sêtim lau naŋ Anötö kêyalin ŋac sa, naŋ sêwhiŋ. ²³ Aö gakêŋ puc mac gwanaŋ, ma bocdinaŋ ayob daôm ŋapep.”

*Namalac ndê Atu ndê bêc mbu meŋ-ŋga
(Mat 24:29-36; Luk 21:25-33)*

²⁴ Ma Yisu sôm, “Ndoc ŋawapac-ŋga dinaŋ oc pacndê, ma tiŋambu lau oc sêlic gêŋ dalô atu-tu. Ac oc nem ganduc ma ayô oc ŋawê tiyham dom.

²⁵ Ma tata oc sêpeŋ akêŋ umboŋ, ma gêŋ ti ŋaclai naŋ sêlhac umboŋ oc wiwic sa. ²⁶ Ma tiŋambu lau oc sêlic Namalac ndê Atu meŋ ndöc dao ŋahô ti ndê ŋaclai ma ŋawasi atu. ²⁷ Ma injoc êŋkiŋ ndê aŋela sêsa sêtêŋ nom ŋabatiŋ ti undambê ŋabatiŋ hoŋ sêndi, bu sêndic lau naŋ in kêyalin ŋac sa su, naŋ sa.

²⁸ “Gauc nem a lanj. Têŋ ndoc mac alic ŋalaun wakuc bu lêc, naŋ mac aŋyalê bu ndoc ac-ŋga meŋ kêpiŋ. ²⁹ Ma bocdinaŋ têŋ ndoc mac alic gêŋ naŋ aö gasôm yom pi, naŋ hôc asê, dec aŋyalê bu Namalac ndê Atu ndê bêc mbu meŋ-ŋga meŋ kêpiŋ su, gitôm injoc ŋabatiŋ ti undambê ŋabatiŋ hoŋ sêndi, bu sêndic lau naŋ in kêyalin ŋac sa su, naŋ sa. ³⁰ Yomandô! Lau têm dinaŋ-ŋga oc sêniŋga dom e gêŋ hoŋ dinaŋ hôc asê. ³¹ Undambê ti nom oc niŋga, magoc aneŋ yom oc niŋga dom. Gêŋ hoŋ oc ŋandô sa tôm aö gasôm.”

*Lau dan sênyalê Yisu ndê bêc mbu meñ-ŋga dom
(Mat 25:13-15)*

³² Ma Yisu sôm, “Lau dan sênyalê bêc me acgatu nañ Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nañ dom. Añela undambê-ŋga sênyalê dom, Anötö ndê Atu kêyalê dom, Damañ tawasê kêyalê. ³³ Bocdinañ anem ali ma ayob daôm ŋapep! Mac am gauc têm nañ bêc ŋambu-ŋga dau oc meñ sa. ³⁴ Gitôm andu ŋadau dan nañ bu sa ndi lic gameñ ŋatô. Inj hu ndê andu siñ ma kêñ inj ndê lau akiñ sêwêkaiñ si gweleñ têñtêñ. Ma inj oc sôm têñ ŋgac yob gatam-ŋga, bu inj nem ali ma tatin gameñ ŋapep e inj mbu meñ. ³⁵ Bocdinañ anem ali, bu mac aŋyalê ndoc nañ andu ŋadau oc mbu meñ, nañ dom. Inj oc hôc asê têñ telha me timaniñhu, me dalec tañ, me bêbêc ganduc, nañ mac aŋyalê dom. ³⁶ Ayob daôm ŋapep, mboe inj oc mbu meñ ŋagahô, ma tap mac sa ayêc bêc ayêc. ³⁷ Yom nañ aõ gasôm têñ mac, nañ dec wasôm têñ lau hoñ bocdinañ. Anem ali!”

14

*Sêkic yom bu sêndic Yisu ndu
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2)*

¹ Lau Israel si †Mwasinj Pasowa ti †Mwasinj Bolom Yist Mba-ŋga ŋandoc meñ kêpiñ, ma bêc lu yêc dôñ yêc. Ma dabuñ-siga atu-tu ti lau nañ sêndôhôñ yomsu-ŋga sêñsalê lêñ dan bu sêkôc Yisu dôñ gelec ma sêndic inj ndu. ² Tigeñ sêhêgo dau ma sêşôm, “Dakôm têñ Mwasinj Pasowa-ŋga ŋandoc dom, mboe lau daêsam nañ sêmbo Jerusalem tu om atu Pasowa-ŋga, nañ oc sêlic ma sêli dau sa.”

*Awhê daŋ gêm oso Yisu
(Mat 26:6-13; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)*

³ Têŋ têm dinaŋ Yisu mbo malac Betani, ma gêŋ gêŋ ndöc whinj ñgac daŋ ñaê Saimon. Muŋ-ŋga inj ñgac ti gêmbac leprasi. Yisu ndöc tebo ma awhê daŋ meŋ, naŋ kôc bu ñamalu ñayham ñaôli atu sip kac daŋ. Inj kac gêŋ dau sa, ma kêc gêŋ malu dau pi Yisu ndê ñagôlôŋ. ⁴ Lau ñatô sêlic dec tac ñandê têŋ awhê dau, ma sêšôm, “Tu sake-ŋga inj kêyaiŋ gêŋ ñamalu dinaŋ? ⁵ Gitôm bu dakêŋ têŋ lau sênenlhî ma datap awa atu sa, ma dakêŋ têŋ lau ñalôm sawa. Ñaôli dau oc hôc gêlêc ñaôli tu gweleŋ yala sambuc-ŋga su.” Ma sêhec yom inj ñalêŋ sac.

⁶ Magoc Yisu sôm, “Ahu inj siŋ ma akêŋ ñawapac têŋ inj dom. Inj kôm gêŋ ñayham solop têŋ aö. ⁷ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhiŋ mac ñapaŋ, ma bocdinan̄ dec têm bocke mac bu atac whinj, naŋ oc tôm bu mac anem ñac sa. Tigeŋ aö oc wambo wawhiŋ mac ñapaŋ dom. ⁸ Awhê dindec gitôm bu êmwasiŋ aö ñalêŋ dinaŋ, dec kôm. Inj kêc gêŋ ñamalu pi aö, dec tôm inj kêmasaŋ aö neŋ ñamlic gwanaŋ tu sêŋsuhuŋ aö-ŋga. ⁹ Yomandô aö wasôm têŋ mac, bu tiŋambu lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameŋ hon, ma têŋ dinaŋ ñac oc sêšôm yom pi awhê dindec ma lau oc gauc nem inj.”

*Judas sôm tidôŋ bu hoc Yisu asê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Têŋ ndoc dinaŋ Judas Iskeriot, ñgacsêŋomi 12 si daŋ, têŋ dabuŋsiga atu-tu gi ma sôm bu inj oc hoc Yisu asê têŋ ñac. ¹¹ Ñac sêŋgô inj ndê yom ti atac ñayham, ma sêšôm tidôŋ bu sênenlhî inj. Bocdinan̄ inj kêsalê lêŋ tu bu hoc Yisu asê-ŋga.

*Yisu ndê ηgacsêjom i sêmasaŋ Mwasiŋ Pasowa-ŋga
(Mat 26:17-19; Luk 22:7-13)*

¹² Têŋ Mwasiŋ Bolom Yist Mba-ŋga ɻabêc ɻamata-ŋga, bêc naŋ lau Israel-ŋga sic domba Pasowa-ŋga ndu, naŋ ɻgacsêjom i sêsmô têŋ Yisu bu, “Am tac whiŋ bu yac amasaŋ Mwasiŋ Pasowa bu am neŋ whiŋ yac-ŋga yêc nde?” ¹³ Dec Yisu kékij ndê ɻgacsêjom lu ma sôm têŋ iŋlu, “Asôc malac Jerusalem andi, ma amlu oc atap ɻgac danj sa naŋ kêbalanj bu lôŋ danj. Awhiŋ iŋ atêŋ iŋ ndê ɻadau ndê andu andi. ¹⁴ Ma asôm têŋ andu ɻadau, ‘Alu mba kêdôhôljwaga ndac am tu andu ɻalôm ɻacleŋ-ŋga, bu iŋ ti ndê ɻgacsêjom i bu sêneŋ Mwasiŋ Pasowa-ŋga yêc am nem andu.’ ¹⁵ Ma iŋ oc tôc ɻalôm atu danj yêc andu dau ɻahô-ŋga têŋ amlu. Tebo ti gêŋ hoŋ tu yac daneŋ Mwasiŋ Pasowa-ŋga yêc ɻalôm dau, goc amasaŋ gêŋ yêc dinaŋ.” ¹⁶ Goc sêjom lu dinaŋ sêsmôc malac si, ma sêtap gêŋ hoŋ sa tôm Yisu sôm su, ma sêmasaŋ Pasowa.

*Yisu sôm asê bu ɻgac danj oc hoc iŋ asê
(Mat 26:20-25; Luk 22:21-23)*

¹⁷ Têŋ ac gi su Yisu ti ɻgacsêjom i 12 sêtêŋ andu dau si. ¹⁸ ɻac sêndöc ti senj gêŋ sêmbo, ma Yisu sôm, “Yomandô aö wasôm têŋ mac, bu mac nem danj oc hoc aö asê. ɻgac dau kwahic dec ndöc ma gêŋ gêŋ whiŋ aö.” ¹⁹ Yom dau kôm ɻac sêsmô, ma ɻalôm ɻawapac atu, ma ɻac tigenj-tigenj sêsmô têŋ iŋ, “Mboe aö, a? Mba!” ²⁰ Goc iŋ sôm têŋ ɻac, “Ngac dau iŋ mac lau 12 nem danj, ma kwahic dec alu aŋ gêŋ sip pele tigenj. ²¹ Gêŋ dau oc ɻandô sa pi ɻamalac ndê Atu, tôm yom naŋ sêto yêc. Tigenj ɻgac naŋ hoc aö

asê, naŋ oc tap ɻawapac atu sa, ma tu dinanŋ-ŋga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc ɻayham.”

*Yisu gic hu Mwasinŋ Dabuŋ
(Mat 26:26-29; Luk 22:15-20)*

²² Têŋ têm ɻac seŋ gêŋ sêmbo, naŋ Yisu kôc bolom, gêm mbec, pô kôc-kôc, ma gic sam têŋ ɻac. Ma inj sôm, “Akôc sa loc, aö neŋ ɻandô dau dindec.” ²³ Ma inj kôc lachhu wain-ŋga daŋ ma gêm daŋge, goc kêŋ têŋ ɻac ma ɻac hoŋ sênôm. ²⁴ Inj sôm têŋ ɻac, “Aö neŋ dac wamatinŋ pwac-ŋga dau dec, naŋ wakêc sinj tu lau daêsam-ŋga.” ²⁵ Yomandô aö wasôm têŋ mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e Damaŋ ndê góliŋ meŋ sa tiawê, ma têŋ ndoc dinanŋ aö wanôm tiyham.”

²⁶ Tiŋambu ɻac sem wê daŋ, ma sêlhö sêsa sêtêŋ Lôc Olib si.

*Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34)*

²⁷ Ma Yisu sôm têŋ ɻac, “Mac hoŋ oc ahu aö siŋ, tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu, ‘Aö oc waseŋ ɻgac yob domba-ŋga, ma domba oc sêlhö babalip.’” ²⁸ Magoc tiŋambu aö watisa tiyham, ma wamuŋ mac watêŋ gameŋ Galili-ŋga wandi.” ²⁹ Dec Pita sôm têŋ inj, “ɻac hoŋ bu sêhu am siŋ, tigeŋ aö wahu am siŋ dom.” ³⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö wasôm yomandô bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aö ahuc tidim tö su, goc dalec oc tanj tidim lu-ŋga.” ³¹ Tigeŋ Pita sôm yom ti ɻanŋga, “Mba! Gitôm sêndic aö ndu wawhiŋ am, aö oc wasêc am ahuc dom.” Ma ɻac hoŋ sêsôm yom kaiŋ tigeŋ.

*Yisu teŋ mbec mbo ôm Getsemani
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Nac sêsa si e sêhôc asê ôm Ɋolib-ŋga daŋ, ôm naŋ sêsam bu Getsemani, ma Yisu sôm têŋ ndê ŋgacsêñomi, “Andöc dec ma aö watenj mbec.” ³³ Goc iŋ kôc Pita, Jems ma Jon sêwhinj iŋ si, ma sêhu ŋgacsêñomi Ɋatô siŋ. Têŋ ndoc dinaŋ Yisu ndê Ɋalôm Ɋawapac atu ma iŋ pô sim dau Ɋandô. ³⁴ Iŋ sôm têŋ Ɋac, “Aö neŋ Ɋalôm kêsahê Ɋawapac atu, kêpiŋ bu oc wambac ndu. Mac andöc dec ma anem ali.” ³⁵ Goc iŋ hu Ɋac siŋ ma sa Ɋasawa sauŋ gi. Iŋ hu dau sip nom gi ma teŋ mbec, bu nditôm goc Anötö nem iŋ sa bu êŋlêc têm hôc Ɋandê-ŋga naŋ oc hôc asê iŋ. ³⁶ Iŋ sôm, “Damaŋ, O Damaŋ, am gitôm bu kôm gêŋ hoŋ. Kôc laclhu Ɋawapac-ŋ ga dindec su yêc aö. Magoc êmkuc aö neŋ atac whinj dom, kôm tôm am daôm nem atac whinj bu kôm.”

³⁷ Iŋ teŋ mbec su, dec mbu gi ma tap sa bu ŋgacsêñomi sêyêc bêc sêyêc. Goc iŋ uŋ Ɋac sa ma sôm têŋ Pita, “Saimon, bocke dec am yêc bêc? Am gitôm dom bu nem ali tôm acgatu Ɋasawa tigenj, a?” ³⁸ A nem ali ma ateŋ mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigenj Ɋamlîc kwapac.”

³⁹ Goc Yisu sa gi, ma teŋ mbec tigenj dinaŋ tiyham. ⁴⁰ Pacndê, goc iŋ mbu gi ma gêlic Ɋac sêyêc bêc, bu Ɋac tandô hê Ɋac sa Ɋandô. Ma Ɋac sêpônda yom tu sêşôm têŋ iŋ-ŋga. ⁴¹ Goc iŋ gi ma teŋ mbec tidim tö-ŋga. Ma têŋ ndoc iŋ mbu têŋ Ɋac tiyham, naŋ iŋ sôm, “Tu sake-ŋga mac ayêc bêc ti aŋwhanj daôm Ɋapanj? Gitôm! Ndoc meŋ hôc asê su bu sêhoc Ɋamalac ndê Atu asê ma sêkêŋ iŋ sip lau sac amba.

42 Atisa ma dandi! Alic ɳgac naŋ hoc aö asê dec meŋ su.”

Sêkôc Yisu dôj

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11)

43 Yisu sôm yom dinaŋ mbo, ma Judas, ɳgacsêŋomi 12 si daŋ hôc asê whiŋ lau daêsam naŋ sêhôc bien ti síŋ. †Dabunjsiga atu-tu ti kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga ma lau bata sêŋkiŋ lau toŋ dinaŋ sêwhiŋ Judas sêmeŋ. **44** Judas kêŋ puc lau d au gwanaŋ su, ma sôm, “Ngac naŋ mac aŋsalê, naŋ aö oc wanġutô inj bu watôc inj asê têŋ mac. Akôc inj dôj ma akêŋ lau sêyob inj, goc awê inj sa andi.” **45** Bocdinaj têŋ ndoc Judas hôc asê, naŋ inj têŋ Yisu solop gi ma sôm, “Kêdôhôŋwaga,” ma ɳgutô inj. **46** Dec lau naŋ sêwhiŋ Judas, naŋ sêkôc Yisu dôj. **47** Yisu ndê lau sêlhac sêmpinj inj, ma ɳac si daŋ puc ndê bien sa ma pa dabunjsiga atu ndê ɳgac akiŋ ndê daŋgalauŋ daŋ su.

48 Goc Yisu sôm, “Bocke dec mac akôc bien ti gêŋ sin-ŋga ma asa amenj bu akôc aö dôj gitôm ɳgac kaŋ daŋ? **49** Tôm bêc hoŋ aö gambo gawhiŋ mac ma kadôhôŋ lau yêc lôm dabuŋ ɳabatêmndö, magoc mac akôc aö dôj dom. Tigeŋ gêŋ naŋ mac akôm kwahic dec, naŋ kôm Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ ɳandô sa.”

50 Têŋ dinaŋ Yisu ndê lau hoŋ sêhu inj siŋ ma sêlhö si. **51** Ngac batac daŋ kêkuc Yisu ma mbo whiŋ inj ti ndê lau têŋ ôbwêc dinaŋ, ma inj puc po ɳambwa. Lau siŋ bu sêlô inj dôj, **52** tigeŋ inj hu ndê po siŋ yêc ɳac si amba, ma kölhö ɳamllic ɳambwa gi.

*Lau bata Israel-ŋga sêmatôc Yisu
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12,
13, 19-24)*

⁵³ Dabuŋsiga atu-tu Israel-ŋga, ti lau bata ma kêdôhôŋwaga yomsu-ŋga hoŋ sêkac sa sêmbo dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndê andu. Ma lau naŋ sêkôc Yisu dôŋ sêwê iŋ sêtêŋ andu dau si. ⁵⁴ Pita kêsêlêŋ kékuc Yisu mbo ahê, e gi sôc dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndê andu ŋatunjlôm gi. Ma iŋ ndöc sic whiŋ lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ŋga ŋatô ma kêsulu ya.

⁵⁵ Dabuŋsiga atu-tu ma lau bata hoŋ naŋ sêndöc Sanedrin si tonj, naŋ sêŋsalê yom bu sêŋgôliŋ pi Yisu ma sêkêŋ iŋ sip lau Rom-ŋga amba bu sêndic iŋ ndu. Magoc sêtap yom daŋ sa dom. ⁵⁶ Bu lau daêsam sêtisa bu sêhoc yom tasanj asê pi Yisu, magoc ŋac hoŋ si yom so dau. ⁵⁷ Tiŋambu lau ŋatô sêtisa, ma sêkêŋ yom tasanj pi iŋ bocdec bu, ⁵⁸ “Yac aŋgô ŋgac dau sôm, ‘Lôm dabuŋ naŋ ŋamalac sêkwê sa, naŋ aö oc waseŋ su. Ma têŋ bêc titö-ŋga aö oc wakwê andu wakuc daŋ sa, naŋ gitôm andu naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom.’” ⁵⁹ Magoc ŋac tigeŋ-tigeŋ si yom so dau tiyaham.

⁶⁰ Goc dabuŋsiga ŋamata-ŋga tisa kalhac ŋalhu, ma ndac Yisu, “Am ŋgô yom dê sêŋgôliŋ pi am, me? Am bu ô yom, me mba?” ⁶¹ Tigeŋ Yisu gêm dau dôŋ ma ô yom dom. Goc dabuŋsiga dau ndac iŋ tiyaham, “Am Mesaya dau, Anötö Atuŋgac, me mba?” ⁶² Ma Yisu sôm, “Aêc, aö dauŋ dindec. Ma tiŋambu mac oc alic ɬamalac ndê Atu ndöc Anötö ɬaclai ɬadau ndê amba andô-ŋga, ma sip meŋ ndöc dao ŋahô.”

⁶³ Têŋ ndoc dabuŋsiga ŋamata-ŋga ŋgô yom di-naŋ, naŋ tac ŋandê atu dec kêc dau ndê ŋakwê

kic ma sôm, “Yac dapônda yom dañ tu tañgôlinj pi inç-ŋga dom. ⁶⁴ Yom nañ inç sôm pi dau, nañ sac sambuc! Mac ançô su, ma mac gauc gêm bocke?” Ma ñac hoñ sêšôm pitigen bu inç mbac ndu. ⁶⁵ Lau ñatô sêhu gasôp pi inç. Nac sêkic inç tandô ahuc ña po, goc sêtap inç ma sêšôm, “Am bu propet, nañ sôm asê bu asa gic am.” Ma lau siñ-ŋga sêkôc inç sêsa si, ma sêhi inç ña sö.

Pita sêc Yisu ahuc
(Mat 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Têñ têm dinaj Pita mbo andu dau ñamakê, ma dabuñsiga ñamata-ŋga ndê awhê akinj dañ kêsêlêñ meñ. ⁶⁷ Inç gêlic Pita kêsulu ya mbo, goc tahê inç ma sôm, “Am ñgac nañ kêkuc Yisu Nasaret-ŋga whinj.” ⁶⁸ Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba, aö kayalê am nem yom ñahu dom.” Dec inç tisa gi kalhac kêpiñ tuñlôm ñagatam.

⁶⁹ Malô goc awhê akinj dañ gêlic inç tiyham, ma sôm yom kaiñ tigeñ têñ lau nañ sêlhac sêmpinj, “Alic ñgac kêlê. Inç Yisu ndê lau si dañ.” ⁷⁰ Magoc Pita pa dau tiyham. Ñasawa saunj ma lau nañ sêlhac dindê, nañ sêšôm, “Am ñgac Galili-ŋga. Yomandô, am ñac si dañ.” ⁷¹ Magoc Pita sôm ti ñanja, “Mba! Aö bu wasôm yom tasaj, nañ goc Anötö ndic aö. Aö kayalê ñgac nañ mac asôm yom pi inç, nañ dom andô!” ⁷² Ma ñagahô dalec tañ tilu-ŋga, dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bu inç oc sêc inç ahuc tidim tö su, goc dalec oc tañ tidim lu-ŋga. Ma inç tañ dau ndu-ndu.

15

*Pailot kēsu Yisu
(Mat 27:11-26; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29–19:16)*

¹ Têj bêbêc ganduc, dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau naŋ sêndôhôŋ yomsu ti lau †Sanedrin-ŋga hon si ŋhalôm tigen tu gêŋ bocke bu sêkôm têj Yisunga. Goc sêsô inj amba dôŋ ma sêwê inj sêtêj Pailot si. ² Ma Pailot ndac inj, “Am lau Israel-ŋga si kiŋ, a?” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Tôm naŋ am daôm sôm.” ³ Têj dinaj dabuñsiga atu-tu sêŋgôliŋ yom daêsam pi inj. ⁴ Dec Pailot ndac inj tiyham, “Am oc ô ŋac si yom, me mba? Nac sêŋgôliŋ yom daêsam pi am.” ⁵ Tigen Yisu ô yom dom, dec Pailot hêdaê.

⁶⁻⁷ Têj têm dinaj ŋac danj ndöc gapocwalô, naŋ ndê ŋaê Barabas. Muŋ-ŋga lau ŋatô sêli dau sa têj lau Rom-ŋga naŋ sem gôliŋ lau Israel-ŋga, ma sic lau ŋatô ndu. Magoc lau Rom-ŋga sêkôc ŋac dôŋ ma sêkêŋ ŋac sêndöc gapocwalô. Ma Barabas inj ŋac si danj.

Tôm yala hon têj ndoc lau Israel-ŋga si om atu Mwasin Pasowa-ŋga hôc asê, naŋ Pailot kékuc lêŋ danj bocdec bu. Lau Israel-ŋga oc sêndac ŋac gapocwalô-ŋga danj, dec inj oc êŋgapwêc inj su têj ŋac. ⁸ Lau daêsam naŋ sêkac dau sa têj ndoc Pailot kêsahê Yisu, naŋ sêndac inj bu êŋgapwêc ŋac gapocwalô-ŋga danj su êŋkuc ŋagôliŋ dinaj. ⁹⁻¹⁰ Pailot kêyalê bu dabuñsiga atu-tu sem lêmuŋ Yisu ŋambwa, ma tu dinaj-ŋga dec sêwê Yisu sêtêj inj sêmer. Bocdinaŋ inj gauc gêm bu êŋgapwêc Yisu su, dec ndac ŋac, “Mac atac whinj bu aö wahu Kiŋ Israel-ŋga siŋ têj mac, me mba?” ¹¹ Tigen dabuñsiga

atu-tu sêngalôm lau toŋ atu dinaŋ e sêndac Pailot bu hu Barabas siŋ têŋ ɻac. ¹² Goc Pailot ndac ɻac, “Bocdinaj aö oc wakôm sake têŋ ɻgac dindec, naŋ mac asam bu lau Israel-ɻga si Kin?” ¹³ Ma sêmbwêc, “Ndic iŋ pi a gicso dau!” ¹⁴ Magoc Pailot ndac ɻac, “Tu sake-ɻga? Inj kôm giso bocke?” Magoc sêmbwêc ti ɻaŋga, “Ndic iŋ pi a!”

¹⁵ Pailot bu kôm lau atac ɻayham sa, dec gôlôc bu êŋgapwêc Barabas su têŋ ɻac. Ma inj kêkin Yisu têŋ lau siŋ-ɻga bu sêhi inj ɻa sö, ma sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Lau siŋ-ɻga sêsu Yisu susu
(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)*

¹⁶ Lau siŋ-ɻga sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ɻamalaclôm si, ma sêta yom bu lau siŋ-ɻga hoŋ sêkac sa. ¹⁷ Goc sêkêŋ Yisu sôc ɻakwê kokoc baliŋ tôm kinj sêšôc, ma sêwhê wac kêm ma sêkêŋ inj uŋ gitôm suŋsuŋ. ¹⁸ Goc ɻac sic hu sêmbwêc inj, “Ei! Datoc lau Israel-ɻga si kinj dindec sa maŋ!” ¹⁹ Ma ɻac sêkôc a danj ma sic inj pi ɻagôlônj tidim daêsam, ma sêhê gasôp pi inj. Sêpôŋ haduc têŋ inj, ma sêŋsau bu sêtoc inj sa. ²⁰ Sêsu inj susu pacndê, goc sêkôc ɻakwê baliŋ dinaŋ su, ma sêkêŋ inj sôc dau ndê ɻakwê sa tiyham. Ma sêwê inj sêsa malac Jerusalem ɻamakê si, bu sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Sic Yisu pi a gicso dau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

²¹ Lau siŋ-ɻga sêwê Yisu sêmbo seŋ, ma ɻgac danj kêsêlêŋ mbo seŋ akêŋ gameŋ ɻamakê-ɻga meŋ. Ma sêkac inj bu hôc Yisu ndê a gicso dau. ɻgac dau ndê ɻaê Saimon. Inj Aleksanda lu Rupas damba, ma inj

ndê malachu Sairin. ²² Sêwê Yisu sêsa si e sêhôc asê gamej nañ sêsam bu Golgota. (Naê dau danem kwi bu ‘Gamenj Nakêcyha-nga.’) ²³ Lau siñ-nga bu sêkêñ wain ti bu ñamakic têj Yisu nôm, magoc inj tec. ²⁴ Bocdinaj sêhu siñ, ma sic inj pi a gicso dau. Ma tiñambu sêwhê inj ndê ñakwê kôc ma sépuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke.

²⁵ Nac sic inj pi a gicso têj bêbêc, acgatu gitôm 9 kilok. ²⁶ Ma yom nañ lau bata Israel-nga sêngôlinj pi inj, nañ sêto pi bapia dañ, nañ sôm, “Lau Israel-nga si Kiñ.” ²⁷⁻²⁸ Nac sic ñgac sac lu pi a gicso dau sêwhinj, dañ kêgalenj Yisu amba andô-nga, ma dañ kêgalenj gasê-nga. ²⁹ Lau nañ sêñsêlêñ si sêmej, nañ sêndahiñ ñasu ma sêtañ bôlê Yisu. Sêşôm, “Ei. Am ñgac nañ sôm bu senj lôm dabuñ su ma kwê sa tiyham tôm bêc tö. ³⁰ Dec sip akêj a gicso dau mweñ, ma nem daôm sa!” ³¹ Ma dabuñsiga atu-tu ti kêdôhôjwaga yomsu-nga bocdinaj sêsu inj susu ma sêşôm têj dandi, “Inj gêm lau daësam sa, tigen gitôm dom bu nem dau sa. ³² Yac bu alic Mesaya, lau Israel si kiñ dindec-nga, sip akêj a gicso dau meñ, dec yac oc akêj whinj inj.” Ma ñgac lu nañ sic pi a gicso sêwhinj Yisu, nañ sêsu inj susu bocdinaj.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Têj ac kalhac lhu, ñasec atu gêm gamej sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga. ³⁴ Ma têj 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu, ‘Aö neñ Anötö, aö neñ Anötö, tu sake-nga am hu aö siñ?’) ³⁵ Lau nañ sêlhac sêmpinj, nañ sêngô inj ñapep dom ma sêşôm, “Añgô, inj ta prophet Elaija.” ³⁶ Ma ñgac

danj kêtî gi kêj sôwam danj sip wain ɣamakic, ma sô dôj pi a balinj danj. Goc inj puc pi Yisu whasunj bu inj nôm ma sôm, “Dahu inj siŋ ma dalic, Elaija oc sip meŋ ma kôc inj su, me mba.”

³⁷ Têj têm dinanj Yisu mbwêc awha atu ma mbac ndu. ³⁸ Ma têj dinanj po balinj naŋ kêgalêj lôm dabuŋ ɣalôm, naŋ dau kic gi lu, kalhac ɣahô ma gi têj ɣapu-ɣga. ³⁹ Ma ɣgac bata siŋ-ɣga naŋ kalhac Yisu aŋgô-ɣga, naŋ gêlic inj ndê mbac ndu ɣalêj, goc sôm, “Yomandô, ɣgac dindec inj Anötö ndê Atu.”

⁴⁰ Lauwhê ɣatô sêlhac ahê ma sêlic gêj hoŋ dinanj. Maria Magadala lu Maria naŋ Jems sauŋ lu Joses dinda, ma Salome sêmbo sêwhiŋ ɣac. ⁴¹ Muŋ-ɣga, têj têm Yisu mbo gameŋ Galili-ɣga, naŋ lauwhê dinanj sêŋkuc inj, ma sem akiŋ inj. Ma lauwhê daêsam naŋ sêpi Jerusalem sêwhiŋ Yisu, naŋ sêlhac sêwhiŋ ɣac.

Josep kêj Yisu ndê ɣamlaŋ yêc hoc ɣasunj
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁴² Bêc naŋ sic Yisu ndu, naŋ lau Israel-ɣga si bêc sêmasaŋ dau tu Sabat-ɣga.* Bocdinaŋ têj telha, ⁴³ ɣgac bata Israel-ɣga danj ɣaê Josep gauc gêm bu êŋsuŋ Yisu ɣamlaŋ. Josep inj ɣgac akêj malac Arimatiya-ɣga, ma inj lau Sanedrin-ɣga si ɣgac ti-waê danj naŋ kêj bata Anötö ndê gôlinj bu meŋ sa tiawê. Inj ndê ɣalôm pêj dôj, dec têj Pailot gi ma ndac Yisu ndê ɣamlaŋ. ⁴⁴ Yom dau kôm Pailot sö, ɣahu bu inj kêyalê dom bu Yisu mbac ndu su. Bocdinaŋ inj ta lau siŋ si ɣgac bata ma ndac inj bu

* **15:42:** Lau Israel sêsôm bu têj ndoc ac gi sip têj bêc naŋ muŋ bêc Sabat-ɣga, naŋ têm dau gic hu bêc Sabat-ɣga. Bocdinaŋ ɣac bu sêŋsuŋ lau batê muŋ ac ndi sip.

Yisu mbac ndu su, me mba. ⁴⁵ Inj tap sa bu Yisu mbac ndu su, dec gôlôc têj Josep bu kôc Yisu ndê ñamlañ sa ndi êñsuñuñ. ⁴⁶ Josep kôc po ñayham danj nañ inj gêmli muñ su, goc sa gi ma kôc Yisu su yêc a gicso dau, ma kêpañ inj ahuc ña po dau. Ma inj kôc inj sa gi ma kêj inj yêc sêhô nañ lau sêlêñ gwanañ su yêc hoc ñalôm. Goc inj kêpi hoc danj gi ndöc sê awha dau ahuc. ⁴⁷ Maria Magadala lu Joses dinda Maria sêlic Josep kêj Yisu ndê ñamlañ yêc hoçsunj dinaj.

16

*Yisu tisa
(Mat 28:1-10; Luk 24:1-12)*

¹ Bêc Sabat-ñga meñ gi su, goc Maria Magadala lu Jems dinda Maria, ma Salome semlhi gêj malu bu sênem oso Yisu ndê ñamlañ. ² Têj wake ñabêc ñamata-ñga dinaj sêti têj bêbêc ganduc bu sêtêñ sêhô sêndi. Ac pi meñ su ma sêñsêlêñ sêmbo señ, ³ ma sêndac dandi, “Asa oc nem yac sa ma êmpí hoc nañ yêc sê awha, nañ su?” ⁴ Tigeñ sêhôc tandô sa, ma sêlic hoc atu dau yêc sê awha dom. ⁵ Bocdinaj dec sêñsôc sêhô ñalôm si. Sêlic ñgac batac danj nañ sôc ñakwê sêsep, ma ndöc andô-ñga, dec sêñsô ñandô. ⁶ Magoc ñgac dau sôm, “Asö dom. Mac arñsalê Yisu Nasaret-ñga, nañ sic inj ndu pi a gicso dau. Inj yêc dec dom, inj tisa su. Alic mala nañ sêkêj inj yêc, nañ sawa. ⁷ Magoc andi ma asôm têj inj ndê sêñomi ma têj Pita bu inj oc muñ mac têj Galili ndi. Mac oc alic inj yêc dindê, tôm yom nañ inj sôm têj mac muñ su nañ.” ⁸ Yom dinaj kôm awhê lu dau sêntitec ti sêhêdaê ñandô. Sêsa akêj sêhô, ma sêlhö sênti si.

Magoc sêtöc dau dec sêsôm yom têj ñamalac dañ yêc seŋ dom.

⁹ Têj têm Yisu tisa têj Sonda bêbêc, iŋ hoc dau asê ti-ŋamata-ŋga têj Maria Magadala, awhê naŋ muŋ-ŋga iŋ soc ñalau sac 7 su yêc iŋ ñalôm. ¹⁰ Ma Maria gi ma sôm asê têj lau naŋ sêŋkuc Yisu, naŋ sêkôm dangibo ti sêtaŋ sêmbo. ¹¹ Maria sôm têj ñac bu iŋ gêlic Yisu ma iŋ mbo tali tiyham. Magoc ñac sêkêj whinj dom.

¹² Tiŋambu Yisu ndê ŋgac-sêŋjom lu sêhu Jerusalem siŋ ma sêŋsêlêj sêmbo seŋ, ma Yisu hoc dau asê têj iŋlu gitôm ŋgac aŋgô batac dañ. ¹³ Dec iŋlu sêmbu si ma sic miŋ têj sêŋomi ñatô, magoc ñac sêkêj whinj iŋlu dom bocdinaj.

Yisu kêŋ gwelen têj lau naŋ sêŋkuc iŋ

¹⁴ Tiŋambu ŋgacsêŋomi 11 seŋ gêŋ sêmbo sêwhinj dau, ma Yisu hoc dau asê têj ñac. Ma iŋ sôm ñac tu ñac si ñalôm ñadandi-ŋga, bu sêkêj whinj lau naŋ sêlic iŋ têj ndoc iŋ tisa su, naŋ dom. ¹⁵ Goc iŋ sôm têj ñac, “Atôm nom ñagameŋ sambob andi, ma ahoc ñawaê ñayham asê têj lau hoŋ. ¹⁶ Lau naŋ sêkêj whinj ma sêliŋ saŋgu, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasinj nem ñac si-ŋga sa. Magoc lau naŋ sêkêj whinj dom, naŋ oc sêtap iŋ ndê matôc sa. ¹⁷ Ma Anötö oc kêŋ ñaclai têj lau naŋ sêkêj whinj, dec oc tôm bu sêkôm gêŋ dalô bocdec bu. Ñac oc sêkôm gwelenj sênem aö aŋôj, ma sêsoc ñalau sac su yêc lau. Ñac oc sêsôm yom awha wakuc-ŋga naŋ sêndôhôj muŋ su dom. ¹⁸ Ñac bu sêkôc mboc sac sip ñac amba me sênôm bu ñamalic, dec oc kôm ñac sêtisac dom. Ma ñac oc sêkêj amba sac lau gêmbac, ma sêkôm ñac ñayham sa.”

19 Yisu sôm yom dinaŋ têŋ ɳac su, goc Anötö kôc iŋ su yêc nom. Iŋ pi undambê gi, ma ndöc Anötö ndê amba andô-ɳga. **20** Ma iŋ ndê sêŋomi sêsa si, ma sêhoc ɳawaê ɳayham asê yêc gameŋ hoŋ. Ma Pômdau mbo whiŋ ɳac, ma kêŋ ɳaclai têŋ ɳac bu sêkôm gêŋ dalô atu-tu tu bu puc yom naŋ sêhoc asê, naŋ dôŋ-ɳga.

**Anötö ndê Yom Lé̃sêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini**
copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7